

E·Libris·F.F.·Præd·de·Woodchester:
Ave
gra
VERITAS

BERNARD M. ROSENTHAL, INC.

BOOKSELLERS

251 Post Street, San Francisco, California 94108

Telephone (415) 982-2219

BALBINUS, BOHUSLAV, S.J., 1621-88.

Vita S.Joannis Nepomucenis, sigilli sacramentalis protomartyris, nunc aucta ex actis processuum, i½saque solemnitate canonizationis. With 33 full-page engraved plates (incl. engr.title) by J.A.Pfeffel. 2 leaves, 76 pp. 19.2 cm, old (prob.contemporary) leather-backed marbled boards; rubbed, spine partly torn. Augsburg: Pfeffel, 1730.

devoted

A native of Königgratz, Balbinus entered the Jesuit novitiate in 1636, and ~~XXXXX~~ his entire life to his studies and publications -- DeBacker/Sommervogel lists over thirty titles, not counting unpublished MSS (based on Balbinus' bibo-bibliogr.in vol.ii of the <u>Bohemia docta</u>).

of

St.John Nepomuk (1345-1393), national saint of Bohemia, was martyred following a dispute between King Wenceslaus IV and the archbishop of Prague. But "it appears certain that the person canonized in 1729 was not the historical John of Pomuk or Nepomuk". ~~XXXXXXXXXXXX~~ His canonization ~~XXXXXXXXXX~~ was strongly supported by the Jesuits, who hoped that his new cult in Bohemia would obliterate the memory of Jan Hus. Almost half the text is taken up by material related to the canonization proceedings.

The beautiful full-page plates illustrating St.John's life from infancy to sainthood, are the work of J.A.Pfeffel.

Two 18th-cent.owners' names, exlibris of the Dominicans of Woodchester. A few light stains but

internally a nice copy.

DeBacker/Sommervogel i,792,etc; Enc.Brit.11th ed.vol.19 (cited above).

Cum Priv. S. C. M.

I. A. Pfeffel exc. A. V.

VITA
S. JOANNIS NEPOMUCENI
SIGILLI SACRAMENTALIS PROTOMARTYRIS

CONSCRIPTA PRIMUM

A

P. BOHUSLAO BALBINO S. J.

NUNC AUCTA

EX ACTIS PROCESSUUM,

IPSAQUE SOLEMNITATE

CANONIZATIONIS

EJUSDEM S. MARTYRIS:

ILLUSTRATA ICONISMIS XXXIII.

PRÆCIPUA DIVI ACTA EXHIBENTIBUS,

SECUNDO INCISIS, AUCTISQUE,

ANNO, QUO

BEATVS NEPOMVCENVS FESTO IOSEPHI SACRA

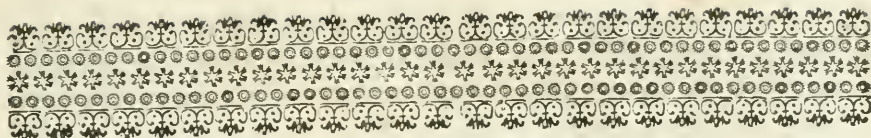
APOTHEOSI DONATVS FVIT.

CUM LICENTIA SUPERIORUM.

AUGUSTÆ VINDELICORUM

SUMPTIBUS ET CURA JOANNIS ANDREÆ PFEFFEL,

CÆSAREI CHALCOGRAPHI, 1730.

VITA
S. JOANNIS NEPOMUCENI ECCLESIÆ METROPOL. PRAGENSIS S. VITI CANONICI, PRESB. ET MART.

Authore

BOHUSLAO BALBINO S. J.

Actis Sanctorum ab Hagiographis Societatis Jesu Antverpiensibus ad diem 16. Maji inserta.

PROLOGUS.

I. NUllum umquam tam infelix, tam bonis inimicum, ac tanta sterilitate damnatum Christianæ Reipublicæ seculum illuxit, in quo nasci & crescere pietas & virtus non possent: imò quæ deteriora fuere tempora, eadem feraciora fuere sanctitatis: adversa enim virtutem non opprimunt, sed faciunt, & factam corroborant. Quod vel in Bohemia nostra Wenceslai, Caroli IV. degeneris filii, Regis ac Cæsaris Imperium satis ostendit: qui cùm Princeps esset ignavissimus, idémque in luto sanguine macerato

 (quod

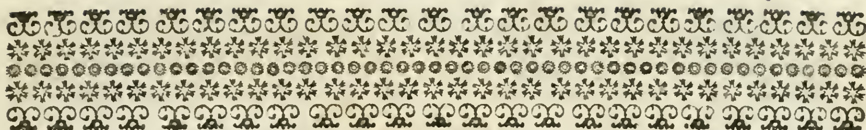
(quod ei & in baptiſmo, & poſtea dum infans coronatur, ominosè contigiſſe ſcribit Paulus Zidets in Chronico Bohemiæ M.S.) ſederet, id eſt libidinosè & crudeliter regnaret; tamen in tanta univerſi regni à capite ſuo corruptela, Eccleſia Bohemica, & præcipuè Pragenſis Metropolitana, tam inſigni numero virorum, ſumma generis claritate, doctrina, rebus fortiter pro Eccleſiæ immunitate geſtis, vitæ innocentia ac ſanctimonia, cæteriſque magnorum Sacerdotum virtutibus eo tempore abundavit, ut non ferrea, vel lutea; ſed aurea & gemmea Eccleſiæ tempora rediiſſe viderentur. De his illuſtribus Pragenſis Eccleſiæ viris in hiſtoria Metropolitanæ Pragenſis Eccleſiæ egimus: nunc S. Joannis Nepomucenſis vel Nepomuceni vitam & mortem feliciſſimam brevi compendio complectar, idque in arcani Confeſſionis Sacramenti (cui ille vitam ſuam impendit) honorem & gloriam. Ac nihil ego quidem dubitem, tanti Martyris Vitam pridem conſcriptam in antiquitate fuiſſe: at hæreſis, quæ S. Joannis mortem paulo poſt excepit, iisdem flammis, quibus templa & cœnobia omnia apud nos conſiderunt, corrupiſſe videtur. Quæ igitur de ſancto Martyre adferemus, in manuſcriptis plurimis ea ætate viventium hominum (quorum mihi ſuppetit copia) tum in typo expreſſis codicibus reperta, & in uſum ſumma fide & religione collecta, non tam diligentiæ cuicui meæ, quàm felicitati, quòd inventa ſint, adſcribantur.

CA-

Cum Priv. S. C. M

I. A. P. exc. A. V.

CAPUT I.

Pueritia S. Joannis, Sacerdotium & cetera munia.

2. NAtus eſt S. Joannes Nepomucenſis in Bohemiæ oppido Nepomuk, vel (ut veteres appellabant) Pomuk, in Pilsnenſi regione, Praga diſtans Bavariam verſus magnis decem milliaribus. Oppidum Nepomuk argenti fodinis quondam nobile, tum religionis antiquæ veſtigiis, nec minùs Monte, qui oppido incumbit, & Viridis dicitur, celebratum eſt: quòd nimirum in eo monte (ut ex Annalibus Bohemicis conſtat) S. Adalbertus Pragenſis Epiſcopus, Româ ad Bohemos gentiles ſuos rediens, multis annis negatam Bohemiæ pluviam, ſanctiſſimæ Crucis ſigno, cum bonis precationibus in campos latè jacentes efformato, ſtatim cœlo deduxerit; ac primum hunc montem, totam deinde reliquam Bohemiam gratiſſimo ſurgentium herbarum virore recrearit; unde etiam Pomok vel Pomuk, ab immadeſcendo, loco nomen datum exiſtimo. Quo anno S. Joannes editus in lucem ſit, ſcire non poſſumus, ex ætate reliqua ſuſpicamur, inter annum M.CCC.XX. & XXX. ortum eſſe. Parentes, oppidani & mediæ fortunæ fuerunt, pietate magis quàm genere & opibus illuſtres. Pietatis hoc indicium eſt, quod ætate jam ſenecta, cùm prole omni carerent, precibus & votis fuſis ad Dei Matrem (quæ in ſtatua ſua ſub Viridi-monte in Cœnobio Ciſtercienſium, non ita procul Nepomuko, religiosè à populo colebatur) impetrarint filium; cui, ut affectus erga Mariam Dei Matrem ipſo no-

mine admoneretur, Joannis imposuere nomen. At non uno beneficio contenta Virgo Mater, quæ nuper ex utero sterili Joannem eduxerat, & propè creaverat, eadem recreavit: nam cùm puellus Joannes in gravissimum incidisset morbum, voto ad ejusdem Divæ Virginis simulacrum à parentibus edito, & promissis in ætatem reliquam pro filio obsequiis, protinus surrexit incolumis.

3. Sed ante id quoque servi sui sanctimoniam & cœlestem vitam cœlesti indicio comprobaverat DEUS: nascente enim Nepomuci Joanne, serenissimæ quædam flammæ, cœlo visæ descendere, amabili & innocenti luce, gratissimo civitati spectaculo, totam domum, in qua Joannes nascebatur, circumfuderant. Hoc flammarum augurium sanctissimis quibusdam viris in ortu concessum, S. Joannes noster tota reliqua vita, ardentissimis ad populum sermonibus, & ignitis ad Deum precibus approbavit: eædémque flammæ cœlestes etiam mortuum sunt comitatæ, & mersum in fluminis alveo prodiderunt. Sed in historia præverti non decet. Puer Joannes, ut primùm scholis admotus est, formulam divino sacrificio ministrandi exactè perdidicit; eáque in usum deducta, nullo postea impellente, quotidie cum prima aurora ex oppido ad Cisterciense Cœnobium decurrere, omnibus ex ordine quotquot sacra facerent Sacerdotibus ad aram ministrare, consuetudinem sibi fecit; tanta támque pertinaci pietate, ut jam velut domesticus & Sacrificiorum stabilis administer inter altaria versaretur. Quo, parvo quidem in speciem, sed non planè futili ad extremum argumento, magnum aliquid se jam tum in puero Joanne videre prudentes credebant.

4. Erat ei, cum dulci & rosea quadam ac pudibunda pietate, acre, vividum & igneum quoddam ingenium; cui ut parentes crescendi darent copiam, Zatecium ad celebres ea tempestate Latinitatis Scholas miserunt. Hic prima latinæ grammaticæ elementa, ac reliquas annis sequentibus humaniores disciplinas, egregio profectu & rara ingenii commendatione percepit. Præcipuè

juve-

Cum Pr. S. C. M.

I. A. P. exc. A. V.

Puer autem erat minister
in conspectu Domini an-
te faciem Heli Sacerdotis.
1. Reg. C. 2. v. 11.
S. Ioannes de
Goto M. S. I.
puer Sacra
operantibus
ministrare so
litus. Bolland.
5. Febr.
Sacra facientibus in monte viri-
di P. P. Cisterciensibus sedulus
ministrat. Vit. n. 3.
B. Ioannes
Cenomenus
Ord. Carthus.
Sacrista.
Lexic. 25. Iun.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

Ornamentum aureum
prudenti doctrina, et
quasi brachiale in
brachio dextro.
Eccli. C. 21. v. 24.
Ioañes Duns
vulgò Scotus
Doctor Sub,
tilis Ord. S.
Franc.
Humanioribus Zazij, altioribus
Pragæ absolutis creatur Canon,
um et Theologiæ Doctor. Vit. n. 4.
Ven. Ioannes
Len. Cou-
nus cogno-
mento Lite-
ratus. Lex.
15. Februar.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

juveni ad bonas ſpes genito eloquentiæ ſtudium placebat, ad quam eum natura ipſa conformarat & finxerat: plerumque enim genio cujusque impellente id in ſtudiis noſtris ſequimur, quod nos aſſequi poſſe confidimus: ſine ſpe captare profectum, irritus labor eſt. Cùm jam Zatecii (urbs eſt Bohemiæ celebris) nihil reſtaret diſcendum, ad altiores ſcientias, neque linguam tantùm, ſed pectus ipſum excolendum, Pragam Joannes contendit. Paulo ante tempora Univerſitatem Studiorum Pragæ excitarat Carolus IV. Imperator & Bohemiæ Rex: & conquiſitis ex omnibus litteratis Urbibus, Pariſiis, Bononiâ, Paduâ Magiſtris, omnis doctrinæ divinæ & humanæ Scholas aperuerat. Ad eos igitur ſeſe Joannes noſter applicuit, ac primùm Philoſophiæ Magiſter inter primos, tum Theologiæ ac Sacrorum Canonum & Decretorum creatus eſt Doctor. Theologiam ad Eccleſiam Collegiatam S. Apollinaris in Nova-Urbe Pragenſi (ubi ea frequentiſſimè docebatur: nam ex vicina Wiſſehradenſi Eccleſia Clerici omnes huc itabant) audiviſſe conſtat, ſub optimis Magiſtris; ceteras ſcientias in quibus Collegiis perceperit, incertum eſt.

5. Jam pridem ex quo dare litteris operam cœperat Joannes, ad Sacerdotium & animarum obſequia vocari ſe ſenſerat: ardentiùs, cùm jam prope metam eſſet, ad id etiam ferebatur. Quamvis verò ſtudiis litterarum pietatem & virtutem ſemper conjunxerit; tamen cùm exiſtimaret, quò quis magis ab animi cultu comparatus ad ſuſcipiendos Sacerdotum ordines acceſſerit, eò poſtea feliciùs in animarum ſalute verſari; integrum menſem ab omnibus profanis negotiis vacuum, Sacerdotio præmiſit: quem menſem totum in affligando corpore, repurganda conſcientia, impetrandis cœleſtibus ad tantum támque divinum munus auxiliis, piísque commentationibus & conſiliis in futurum, traduxit. Ex hac ſolitudine egreſſus, & ſacris initiatus Ordinibus, cùm nullas ad populum phaleras & mulſa dicta, ut ait Comicus, ſed Spiritu divino animata verba & cœleſtia ſenſa, velut haſtas amentatas, aut po-

tiùs ipſos currus falcatos in ſubjectam concionem ex alto immitteret, & regnaret in animis, ex auditorum commendatione, motu, lacrymis, & magis emendatione vitæ, magnam paravit ſibi auctoritatem, & brevi præſtantis Eccleſiaſtæ nomen apud Pragenſes eſt adeptus. Itaque approbatione omnium Joanni in baſilica Beatiſſimæ Virginis ante Lætam-curiam (vulgo Teinam vocant) in antiqua urbe Pragenſi, primario urbis loco, concionandi munus imponitur. Difficile eſſe potuiſſet, auditores jam pridem maximis & diſertiſſimis viris aſſuetos tenere dicendo. Succedebatur Conrado de Stiekna, quem unum ætatis ſuæ eloquentiſſimum Pragenſes fuiſſe crediderant: ſuccedebatur Joanni Milicio, non ita pridem extincto, quo dicente, unà omnes matronæ Pragenſes veſtium luxum abjecerant, meretrices pœnitentes magno numero cœnobiis ſeſe incluſerant, lupanaria cives ipſi dejecerant. Tamen Joannes noſter omnem illam populi exſpectationem implevit, & deſideria ſuperiorum concionatorum extinxit, prudentiſſima modeſtia ſemper abſtinens à contentioſo dicendi genere, & invidioſis in Ordines Mendicantes invectivis, quod magnis illis quos modò nominaveram Eccleſiaſtis, ut tum erant tempora, grave apud multos odium, Romæ accuſationes, ac propè exitium legimus attuliſſe.

6. Jam S. Joannis labor, doctrina, virtus, & parta tot meritis apud omnes auctoritas altiorem merebantur gradum. Itaque Joannis Archiepiſcopi commendatione, de communi ſententia, in Canonicorum Collegium ſanctæ metropolitanæ Eccleſiæ Pragenſis adlegitur; ſimúlque ei in eadem S. Viti Eccleſia ante Cæſarem concionandi defertur provincia. Primum illum honorem diu recuſavit S. Joannes, diuque cum beati viri modeſtia pugnatum eſt; cùm verò ſe eo loco indignum diceret, omnium tamen vocibus ſuperatus eſt, clamantium, Tantò meliorem & digniorem eſſe, qui non ut ceteri honores quæreret, ſed ab honoribus quæreretur. Compluribus igitur annis in Eccleſia S. Viti Bohemici

Eccle-

Cum Pr. S. C. M. I. A. P. exc. A. V.

Non enim sumus sicut
plurimi, adulterantes ver-
bum DEI, sed ex sinceritate,
sed sicut ex DEO, coram
DEO, in Christo loquimur.
2. Cor. C. 2. v. 17.
S. Ioan. Marc.
Socig. Pauli
et Barnabæ
in prædicat.
Evangelij.
Cornel. in Act.
Ap. 27. Sept.
Magno fructu ad populum di-
cens fit Ecclesiastes primum in
Theinensi B.V. dein in Cathedra-
li S. Viti Ecclesia. Vit. n. 5. et 6.
Ven. Ioannes
Spiritus S.ti
Tuba dictus.
Lex. 10. Febr.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A.V.

Ecclesiastæ munus S. Joannes jam Canonicus obiit: cúmque non modò Rex & aula universa, sed iidem, qui olim in Tein concionantem audierant, sequebantur. Præcipuum concionum argumentum pœnitentia scelerum fuit; tum adversùs licentiam nobilium & Aulæ, adversùs ebrietatem quæ tum invaluerat, adversùs luxum ac ceteros corruptissimi illius seculi mores contentio, & pœnarum cœlitùs infligendarum repræsentatio. Nondum Wenceslaus Imperator ad imum malorum devenerat. Itaque viri doctrina, sapientia, & interioribus litteris captus, & eloquentia victus, audito Joanne multa faciebat.

7. Tradunt veteres memoriæ, cùm fortè per id tempus Sedes Episcopalis Litomisslii in Bohemia vacaret, Joannem à Rege ad eam Cathedram ante omnes fuisse destinatum: at is multis in speciem probabilibus causis allatis, Cæsarem ab ea cogitatione dimovit. Præpositi exemptæ Ecclesiæ Wissehradensis dignitas eo tempore in regno par erat dignitatibus primis: Princeps regni Cancellarius, primus post Archiepiscopum regni Primatem, Præpositus Ecclesiæ illius (quæ ingenua uni Romano Pontifici immediatè subjecta est) habebatur: adde opum ingentem vim, nam annui proventus ad octoginta florenorum Hungaricorum millia ascendebant: summa profectò præstans, quæ, nondum apertis navigatione Indiis, alterum tantum hodie conficeret. Hæc ipsa dignitas Præpositi à Wenceslao Rege ac Cæsare S. Joanni oblata est, sed & hanc repudiavit, quod abstrahi a lucris animarum & à sacris concionibus, quibus inflammabat omnes, gravissimum duceret. Sed Eleemosynarii munus (dignitas est in Aulis Regum usitata & gratiosa) à Rege & Regina magno honore & comitate verborum oblatum, ne omnia aspernari videretur, & honorum contemptio in superbiam verteretur, accepit: eóque in munere ita sese probavit, ut ejus dexteritatem & solertiam & integritatem aulici, misericordiam pauperes, prudentiam & in distribuendo justitiam commendarent omnes.

8. Crescebat in dies viri sancti auctoritas: itaque Imperatrix Joanna nomine, Alberti Bavariæ Ducis & Hollandiæ Comitis filia, matrona candore animi, morum innocentia, pietate ac ceteris Reginarum virtutibus spectatissima, quæ S. Joannis sacra dictione mirum in modum tenebatur, & validissimè ad omnem virtutem incitari se sentiebat, hunc sibi conscientiæ suæ arbitrum, hunc vitæ magistrum, hunc patrem delegit. Valuit ad plures exemplum. Religiosæ Virgines in Parthenone sacro ad D. Georgium in Arce Pragensi, & ipsæ S. Joanne ducente & docente ad summum religiosæ perfectionis apicem, non tam passibus, quàm volatibus ferebantur. Veteres quædam memoriæ addunt: S. Joannem Metropolitanæ Ecclesiæ Decanum electum esse hoc tempore. At cùm inscriptio Sepulcri hoc titulo careat, & meliores codices non subscribant, credibile est, errorem subesse. Id certius: in S. Joanne sanctam Pragensem Ecclesiam oraculum quoddam doctrinæ, atque, ut sic loquar, sententiarum Magistrum habuisse. Tanta enim erat de viri virtute & sapientia apud omnes existimatio, ut quidquid S. Joannes consultus statuisset, id partes velut æquitatis plenum probarent, ac sine contradictione sequerentur. Atque ejus rei veteres quidam codices faciunt fidem, ubi in causis difficillimis, quæ per sententias Judicum diu finiri non poterant, Joannes Nepomucenus senior (nam alter Joannes Pomuk Decretorum Doctor, Canonicus Wissehradensis & Archidiœceseos Vicarius Generalis, primùm post S. Joannis mortem florere cœpit, post annum M.CCC.XCVI.) noster, inquam, S. Joannes arbiter, atque ut illi loquuntur, laudator eligitur, idque Beatum virum fiducia doctrinæ & pacis amore sæpius suscepisse, ac liberè pronuntiasse, ex sententiis ipsis, quæ recitantur, cognoscimus.

CA-

Conclude eleemosynam
in corde pauperis, et hæc
pro te exorabit ab omni
malo super scutum potentis.
Eccli. C. 29. v. 15. et 16.
S. Ioannes
Eleemosyna
rius, Patriar
cha Alexan
drinus,
23. Ian.
Ioanne Archi-Præsule agente fit
Canonicus ad S. Viti, dein Cæsare
us Ecclesiastes et Eleemosynarius.
Vit. n. 6. et 7.
B. Ioannes
Raynutius
Ord. S. Ben
dictus Elee
mosynarius
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

Noli quærere à Domino
ducatum, neque à rege
cathedram honoris.
Eccli. C. 7. v. 4.
Recusat Episcopatum Litomericen,
sem, uti et exemptam Præpositu,
ram Vissehradensem. Vit. n. 7.
Cum Priv. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

CAPUT II.

S. Joannis ob ſervatum Confeſſionis arcanum fruſtra torti ac demum in flumen merſi exequiæ.

9. INterea Wenceslaus Cæſar (ut lubrica omnis nequitia eſt, & in deſcenſum & caſum præceps) quotidie ſeipſo evadebat deterior. Reginam Joannam, quam præſentem oderat & ferre non poterat, eamdem abſentem miſerè deperibat. Pravum de ſe & præpoſtera educatione corruptum Wenceslai ingenium (ut fert multorum opinio) philtris quibusdam magicis efferaverant, & prorſus inſanum ex pravo fecerant, ſcelerum regiorum adminiſtri. Non eſt hic locus licentioſam illam, cruentámque & maculis fœdè notatam regis vitam deſcribendi : Annales eorum temporum conſulantur. Annus agebatur poſt Chriſtum natum M.CCC.LXXXIII. Regina, Wenceslai quotidianis ſceleribus offenſa, cùm nullum amplius ex Rebus humanis Solatium caperet, neque per mariti ſuſpicioſos oculos capere poſſet, crudelitatem ejus perhorreſcens (maximè quod etiam menſam dapésque regias, cædibus procerum & ſanguine reſpergere pro deliciis & bellariis habebat) quod tutiſſimum videbatur, omnem mundi amorem abjicere, uníque ſe Deo totam (quantum vita conjugalis ſineret) donare conſtituit. Nulla res ita animum divino amore ſemel occupatum Deo adſtringit, quàm gravis, diuturna, & quam tuo capiti continenter impendere videas, calamitas. Itaque Regina ſacrum tribunal adire frequentiùs, cum lacrymis minimas quasque labeculas aperire, affli&#x1d;ctare ſeſe, egenorum curam ſuſcipere, iísque dum liceret, miniſtrare, Deum aſſiduè cogitare, precari, ut meliorem conjugi mentem daret, diu no&#x1d;ctúque orare.

10. Quod

10. Quod Wenceslao, si saperet, placere debuerat, id vertit in odium; incessit deinde libidinosum & ex libidine furiosum Regem cupido, si quo pacto rescire posset, quid Regina ad Sacerdotem expiandum afferret, quas præcipuè noxas haberet, quid de marito unquam cogitaret, an quem alium amaret, aliáque hujusmodi, quæ sibi stulta tyrannis, amore accensa, & suspicionibus cincta, potest & solet confingere. Sed hæc ab ipsa Regina interrogando exprimere frustraneum erat. Vocat S. Joannem, quem unum omnibus Reginæ consiliis intimum esse sciebat. Post multas verborum ambages, quasi aliud ageret, mentione Reginæ injecta, paulatim ad Confessionem sacram delabitur; uxorum eam esse conditionem & subjectionem, ut earum omnia maritis nota esse oporteat, maximè in familiis Regum ac Cæsarum; opes deinde, honores & quidquid felicitatis unquam Joannes exspectare posset, verbo regio pollicetur, si induceret in animum, vel pauca, quæ Joanni Regina in sacro Pœnitentiæ tribunali aliquando aperuisset, uni sibi concredere; id verò sibi pro omni, in tot Regiis Cæsareísque curis, solatio fore. Exhorruit ad sceleratas preces vir beatus, & gravi liberáque oratione quantum crimen posceretur ostendit; damnaret proinde curiositatem suam Rex, & quod fieri non posset, desiderare omitteret. Commovit objurgatio sancta sulphuratum, ut ita dicam, Principem: repressit tamen sese, cum cogitaret, sæpe qui in primo assultu & hostium conatu fortes sese probârint, ad secundum, & tertium mollescere ac vinci; primam hanc admotam esse machinam, quæ si non processerit, fortiorem se admoturum, quæ etiam nolenti victoriam facilè extorqueat.

11. Nec diu abfuit, quod ægrum animum exulceraret magìs. Fortè cocus regius caponem malè assum ad mensam Regis miserat. Ea res improvisa in tantam egit rabiem Wenceslaum, ut naturæ humanæ & omnis humanitatis oblitus, cocum protinus alligatum verubus, flammis admoveri jusserit. Perculsi barbara crudelitate aulici omnes horrebant, pallebant, sese mutuò intuebantur:

*Non confundaris confi-
teri peccata tua, et ne sub-
jicias te omni homini
pro peccato.*
Eccli. C. 4. v. 31.

S. Ioannes
Climacus
Ab. magnus
Spiritu Ma-
gister. Sinai
30. Martij.

*Ioannæ Imperatrici et Sanctimoni-
alibus ad S. Georgij in arce est a
confessionibus. Vit. n. 8. et 9.*

S. Ioannes Ca-
millus Bonus
Pontifex del
Theodolinda
Longob. Regi-
nam Legatus
Ticin. 10. Ian.

I. A. P. exc. A. V.

Iudicium determinat causas: et qui imponit stultis silentium, iras mitigat.
Prov. C. 26. v. 10.
S. Ioannes à S. Facundo Ord. S. Aug. in conciliandis dissidiis mirè efficax. Bol. 12. Iun.
Sæpe est difficilium causarum litiúmque arbiter à partibus lectus. Vit. n. 8.
B. Ioan. Parmens. VII. Gen. O. Min. ad Græcorum unionem à Papa adhibitus. Bol. 19. Mart.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

Sacramentum Regis
abscondere bonum est.
Tob. C. 12. v. 7.
Wenceslaus Imp. Conjugis confessi,
onem ex Ioanne rescire magnis
promissis tentat. Vit. n. 10.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

bantur: videbant, si quid paululum titubassent, eadem sibi supplicia constituta: Sed nemo erat, qui crudelitati Regiæ intercederet. Unus S. Joannes, qui tum versabatur in aula, & silere & loqui in tempore doctus, postulato & impetrato ad Cæsarem aditu, verbis primùm mollibus negotium tractare; cúmque apud iratum & impotentem Principem nihil valerent, gravioribus sententiis facti atrocitatem explicare cœpit. Paucissima protulerat: confestim irritabilis & crudelissimus Princeps Satellites inclamat, nulláque Sacerdotalis Ordinis reverentia, nullo etiam ad seipsum & majestatem regiam respectu, Joannem rapi, & in ultimos carceres trudi jubet. Ibi aliquot dies squallore & horrore loci, tristissimísque tenebris, tum fame & siti propè enectus exegit; in Deo solo acquiescens, eóque lætus, quòd pro ejus honore & amore dignus esset habitus & carceres & contumeliam pati. Non ignorabat S. Joannes, quò Regis ira spectaret: nam etiam carceris custos monuerat, unam esse salutis viam, si Cæsari morem gereret, & ad ejus se voluntatem accommodaret. At Sanctus Martyr contra obfirmârat animum, & millies discerpi ac mori quàm verbum ex confessione sacra efferre decreverat.

12. Pauculi intercesserant dies, cùm ecce honoratus vir ex aulicis à Rege missus apparet, nuntiat; Regem eorum pœnitere, quæ in Joannem illiberaliùs admisisset: proinde Cæsari petenti donaret injurias, oblivisceretur quæ gesta sint, ac liber abiret; sed ut firmior esset receptus ad gratiam, cras ad mensam Regis ne gravaretur accedere. Venit Joannes, summáque honoris significatione mensæ Regis adhibetur. Remotis mensis & arbitris, Cæsar iterum, cur ad se accersiri jusserit, aperit: quiescere se non posse, aperiat tandem quæ Regina in sacra exomologesi in aurem dixerit, ex ordine omnia; miscet blanditias, pollicetur silentium; modò dignitates & præmia offert, modò carnificinas omnes minatur: nolit iram prius experiri quàm gratiam. S. Joannes excelso animo honores perinde ac minas contemnere, Confessarii munus ex-

plicare, silentii sacrosanctam legem extollere, pœnas temporales & sempiternas iis, qui secretum non tenuerint, paratas exaggerare; denique Regem monere, abstineret captandis, quæ uni Deo cognoscenda servantur; sine Sacrilegio talia tentari non posse; in ceteris omnibus Regis imperia adorare se, unum hoc deprecari, quod si mille mortes subeundæ essent, non faceret. Rex iracundia ardens, sine mora carnificem (quem semper habebat ad manum, & patrinum per delicias appellabat) cum sociis adesse jubet: à quibus in carcerem tractus crudelissimè in catasta jussu Regis extenditur, & facibus admotis torquetur. Adfuisse supplicio Cæsarem (etsi id à nemine traditum legerim) cetera ejus vita probabilem conjecturam facit; quòd ejusmodi spectaculis oblectari & oculos pascere solitum accepimus, tum etiam quòd sine dubio speraret in tormentis auditurum se tandem, quæ numquam antè Joannes in publicum efferre voluisset. At vir Sanctus & Christi Martyr, abstracta quantum licuit à suppliciis præsentibus mente, sacra JESU & Mariæ nomina ingeminans, nullum aliud verbum prolocutus, dolores omnes suos, vitam & mortem Domino commendabat. Nihil sibi diligentiæ ad summam diritatem reliquum fecêre cruenti carnifices, præsertim Cæsaris urgente præsentia: omnis tamen illa carnificina intra S. Joannis patientiam fuit. Denique cùm proficerent nihil Cæsare ipso abeunte, fessi & victi desistunt, ac de catasta depositum deserunt. Veteres codices cœlesti consolatione recreatum Joannem tradunt: at qualis ea consolatio fuerit, an interna quædam ad animum divinitus illapsa, an etiam externa, ex sanctorum Angelorum colloquio, alióve cœlesti aspectu (ut sæpe aliis viris sanctis evenire in eorum gestis legimus) non explicuerunt.

13. Post hæc Imperator, sive ne qua res emanaret veritus, sive Imperatrice agente; quæ fortassis beatum virum attineri inaudierat, quem ipsa patris loco habebat; Joannem dimittit. Joannes, quasi nihil injuriæ passus, omnes illos dolores & cruciatus si-

len-

Cum corriperetur ab il-
lo de omnibus malis,
quæ fecit Herodes; in-
clusit Ioannem in carcere.
Luc. C. 3. v. 19. et 20.
Ven. Ioannes
Fischerus Ep.
Roff. Henrico
VIII. Angliæ
Regi resistens
capitis damna
tur. Sander.
Cæsarem, quòd coquum ob ma
le assum caponem assari jussis-
set, reprehendit, ideóque carceri
datur. Vit. n. 11.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

Non obedio præcepto regis,
sed præcepto legis.
2. Mach. C. 7. v. 30.

E carcere, in quo ad detegendam
Reginæ confessionem iterum tenta-
tur, honorificè dimissus Regiæ men-
sæ adhibetur. Vit. n. 11. et 12.

Cum Pr. S. C. M.

I. A. P. exc. A. V.

lentio concoxit, nulli ſuorum aperiens : & curatis quæ tormenta fecerant, vulneribus, proceſſit in publicum; tum vetera ſua munia, majori quàm unquam antè ſpiritus ardore cœpit repetere, eo pacto ſeſe comparans ad mortem, quam vel cœleſti admonitu, vel ex ipſa importuniſſima Wenceslai Regis natura & humani cruoris avidiſſima iracundia, paulò pòſt inferendam ſibi dubitare non poterat. Ad ſtationem itaque ſuam reverſus, cùm ad concionem in Eccleſia S. Viti diceret; verba illa Chriſti, Modicum videbitis me, &, jam non multa loquar vobiscum identidem repetens, vultu læto & facili, mortem ſibi, pro Chriſti & Eccleſiæ legibus oppetendam, diſertè prædixit: tum cœleſtibus oraculis patefacta ſemel via, ſpiritu prophetico plenus, lacrymis ubertim fluentibus, futurum Bohemiæ ſtatum, & venturas brevì calamitates cœpit deſcribere: hæreſin ab inferis ſuſcitandam, cui ſacra & profana perinde eſſent, nullúmque facerent diſcrimen; eccleſias omnes & cœnobia per Bohemiam arſura, quædam etiam dejicienda manibus; ſacros & religioſos viros omnibus tormentis excruciatos perituros; denique exitium univerſæ Religionis inſtare. Pœne incredibilis res viſa, felicem eo temporis Eccleſiæ Bohemicæ ſtatum, & opibus & potentia ſumma florentem Religionem cogitantibus. Extrema oratione vale omnibus dixit, ac præcipuè à Prælatis & Canonicis Eccleſiæ Pragenſis humillimis verbis veniam poſcens, & ſe vitámque ſuam ac vitia multis accuſans finivit, magno luctu, & in re tam nova & tot vaticiniis, cum admiratione omnium auditorum.

14. Paucis poſt diebus S. Joannes Boleslaviam, ad antiquiſſimam totius Bohemiæ Divinæ Matris effigiem, à Sanctis Slavicæ Gentis Apoſtolis Cyrillo & Methodio Chriſtianis traditam & commendatam, quæ eo loci religioſiſſimè colitur, iter ſuſcipit. Hic quàm liquido pietatis & amoris ſenſu cœli Reginam (cui à prima ætate conſecraverat ſeſe, & in qua ſpes omnes ſuas habebat repoſitas) orarit, ut ſibi paulò pòſt morituro adeſſet, ut Filium

propitium redderet, quisque ex Joannis in Dei Matrem veteri amore, ex periculi ingruentis magnitudine, ex vicinæ mortis horrore, vel de se conjecturam facere potest. Pragam vespertinis horis revertentem Boleslavia Joannem, Wenceslaus Cæsar, tum forte ut erat otiosus Princeps, è fenestra prospectans observat; recurrunt extemplo furioso Principi omnes illæ tristes de Regina Joanna Conjuge imagines, dolet acceptæ toties à S. Joanne repulsæ, neque jam animum regere poterat. Ergo non hominem, sed malum dæmonem spirans, mittit continuò qui Joannem accersant: neque multis, ut in præcipiti ira, verbis est usus: Audi, inquit, Sacerdos, moriendum tibi est: nisi è vestigio jam hic Conjugis meæ Confessionem, & quidquid umquam illa tibi confitens dixit, ex ordine exponas: actum est, periisti. Juro Deum, aquam potabis: mersionem in flumine ea voce volebat intelligi. S. Joannes, indignum ratus ea de re toties obtundi, non verbis, sed toto capite & severo vultu Sacrilegium aversatus est. Vix signum dederat Imperator, jam sanctissimum virum validissimi satellites circumsistunt, Rege vociferante; atque inter manus in aliud cubile sublimem deportant. Vetusti codices significant silentium supplicio quæsitum, & vitatum esse populum, ne quis arbiter interveniret. Nocte igitur ad Pontem, qui Pragensi flumini Moldavæ impositus urbes duas Majorem & Minorem conjungit, deducitur; tum manibus & pedibus vinctis (quod disertè expressum legitur) in subjectum flumen ex ponte dejicitur in pervigilio Ascensionis Domini Anno M.CCC LXXXIII.

15. Mortem quam occultissimam esse Cæsar voluerat, cœlestia statim prodidêre miracula. Ignes & flammæ, quæ olim S. Joannem nascentem significaverant, mortuum cinxerunt; totus continuò Moldava fluvius reluxit. Videre erat innumera, & miri candoris, lumina innoxiè toto fluvio innatare, commodum enim id temporis excreverat flumen, & latiùs atque altiùs fluctus attollebantur, corpus verò S. Martyris, secundo flumine lentissimè

descen-

Quid quæris, et quid vis discere? parati sumus mori magis, quàm patrias Dei leges prævaricari,
2. Mach. C. 7. v. 2.
S. Ioannes M.
Wenceslaus gravissimis tum pro, missis, tum minis, ad sigillum violandum pellicit Ioannem, sed incassum. Vit. n. 10. et 12.
27. Apr.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P exc. A. V.

descendens, numerosiores & exporrectæ magis comitabantur faces, inde aliæ aliæque faces sequebantur, quasi pompam funeris deducerent. Effusa ad spectaculum Pragensis civitas quid factum esset, aut quid fieret, cogitabat. Reginam quoque Joannam, ex arce Regia despectantem, & omnis rei hactenus ignaram, tam novum spectaculum attraxit. Cursu illa ad Cæsarem maritum contendit, miracula luminum ostendit, & innocenti simplicitate, quæ istud sibi ostentum velit, interrogat. Percussit illico animum sceleris conscientia, & viso cœlesti miraculo velut fulgere ictus proripuit ex conspectu sese, ac seu timore seu dolore, vero aut ficto, triduum publico abstinuisse dicitur, neminem nisi necessarium admittens. Tota illa nocte circum corpus Sancti Martyris luxerant flammæ, sed dies, quid factum esset, ostendit: jacebat in arena corpus exanime, suo in habitu, vultu placido ac renidenti, decentissime compositum. Statim tota urbe spargitur rumor, neque diu cædis auctor latere poterat, cùm plura ejus crudelitatis Cæsar edisset exempla: ad hæc conscii, carnifices, aulici, satellites nesciebant tacere. Tandem ad Canonicos Metropolitanæ Pragensis Ecclesiæ atrocis rei fama pervenit. Ii protinus adornata supplicatione, sanctum Fratris sui corpus ex flumine summo honore levantes, ad proximam ecclesiam sanctæ Crucis, Religiosorum quos vocant de Pœnitentia, tantisper deposuerunt, dum gloriosius sepulcrum in ecclesia Metropolitana pararetur. Hæc Canonicorum pietas, cum insigni animi fortitudine conjuncta (quis enim cruenti & tam irritabilis Principis iram non pertimesceret, aut suspectam habere non posset?) sine præmio non fuit. Cùm enim loculum in ecclesia S. Viti effodiunt, thesaurum divitem, & multa auri argentique talenta ac rerum ceterarum pretia defossa reperiunt; quasi sanctus vir, pro tumulo & sepucri honore, hanc ecclesiæ & Canonicis deputasset mercedem.

16. At inferiùs in sanctæ Crucis ecclesia innumera hominum vis ad sacrum corpus videndum affluxit, primúsque ille cul-

tus Sancti Martyris à populo fuit: constantiam & fortitudinem deprædicare, pedes manúsque certatim osculari, ejus sese precibus commendare, sacrum corpus reverenter contingere nullum faciebant finem, præsertim quod ipsa Ascensionis Domini dies à laboribus vacua, majus otium & facultatem præberet. Non ita se in familiares tenebras abdiderat Imperator, ut quæ circa corpus fierent, ignoraret. Itaque (ut sunt omnium, qui tyrannicos habent animos, suspiciosa & violenta consilia) ad religiosos illos viros sanctæ Crucis, satellites cum mandatis dimittit: nova re abstinerent, tumultum non concitarent, arcerent turbam, & Joannis Nepomucensis corpus procul è conspectu in angulum aliquem abjicerent. Factum, quod Rex imperarat, solicitè: sed majore S. Joannis gloria: siquidem clausum corpus tantam ex sese cœlestis odoris frangrantiam effundebat, ut occultari non posset, magnoque iterum hominum concursu locus celebraretur. Jam parata erant funeri ducendo omnia, Canonici, Clerúsque universus, comitante innumera populi multitudine, campanis tota urbe resonantibus, supplicationem instruunt, & beati viri corpus ex sanctæ Crucis ecclesia (tanto intervallo!) ad arcem S. Wenceslai in ecclesiam Metropolitanam deportant. Obsequendum populo potenti fuit, rursúsque aperta funerali arca ad venerationem ostensus est. Ægros plurimos contactu sacri corporis curatos vetera manuscripta testantur. Tandem, ut aliquando finis fieret, humatus est cum lacrymis. Pauperes præcipuè, quorum erat pater, planxerunt: grandis lapis superjectus; inscriptio seriùs apposita, quam hodiéque legimus; Honorabilis Dominus Magister Joannes Nepomucenus, hujus ecclesiæ Canonicus, Reginæ Confessarius, quia sacrosancti Confessionis sigilli custos usque ad mortem fuit, à Wenceslao IV, Bohemiæ Rege, Caroli IV. filio, tormentis tentatus, ex Ponte in Moldavam præcipitatus, miraculis clarus, hic jacet sepultus. A. D. M.CCC.LXXXIII. Hactenus inscriptio. At Regina Joanna, posteaquam de morte S. Joannis, quem habebat

Percussit Phassur Ieremiam Prophetam, et misit eum in nervum.
Ier. C. 20. v. 2.

V. Ioan. Cud. M. S. I. ... [illegible]

Ioannes equuleo tortus, et facibus ustulatus, persistit in Sententia, et Silentio. Vit. n. 12.

Ven. Ioannes Houthon Prior Col. Carthus. ab Henrico Rege Angliae passus. [illegible] 4. Maj.

Cum Pr. S. C. M. *I. A. P. exc. A. V.*

Patientia lenietur Prin-
ceps, et lingua mollis
confringet duritiam.
Prov. C. 25. v. 15.
S. Ioannes
Gualbertus
Ab. hosti
parricidæ
propitius.
Surius 12. Jul.
Ioannes dum dimissus, consana-
tis occulte vulneribus, tormenta
inflicta altum dissimulat.
Vit. n. 13.
B. Ioannes
Ep. sibi mor-
tem machina-
ti vitæ assertor.
Lec. 27. Maji
Cum Priv. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

bebat pro Patre, triste nuntium accepit; eámque mortem sua causa à crudeli conjuge illatam animadvertit; cùm præterea nullam ex tot & tantis malis evadendi viam cerneret, in gravem animi ægritudinem lapsa, carpi paulatim cœpit, & quarto abhinc anno, nulla edita ex se prole, contabuit, mortua anno M.CCC.LXXXVII. die 1. Januarij, ut contra Hagium ostendit Lupacius.

CAPUT III.

De veneratione & cultu, qui Joanni, velut Sancto & Martyri, ab omni memoria tribuitur.

17. NOn erit abs re forsitan, priusquam ad miracula S. Joannis percensenda veniamus, pauca quædam de publico ejus apud nos cultu præmittere. Sciendum in primis est, etsi S. Joannis memoria nullo neque Sacrificio, neque divino officio honoretur in templis (quod sine sanctæ Sedis Auctoritate fieri non solet) reliqua tamen omnia, quibus Divorum nomina consecrantur, ad sacrum ejus tumulum adhiberi. Itaque quoties ad salutandos sanctos Bohemiæ Patronos, Vitum, Wenceslaum, Sigismundum, Adalbertum, eorúmque tumulos in Metropolitana ecclesia honorandos, Proceres, Nobiles, Sacerdotes, Prælati, Canonici, Religiosi, Matronæ, verbo, minimi maximíque conveniunt, S. Joannis tumulum nunquam omitti videas. Hîc provoluti in genua supplicant, preces ad eum fundunt, ejus opem implorant. Suspensa est ad tumulum tabella, latino, Bohemico & Germanico idiomate, in qua oratio majusculis litteris ad S. Joannem Nepomucenum descripta est: eam recitare populus consuevit. Pendent hinc inde cerea lumina, & varia anathemata; tum S. Joannis

nis imago radiata. Tumulus cratibus ferreis duplici ordine præmunitur: laminis depictis, in quibus Joannis nomen legitur, additur vox Martyris & Beati: lampas ab omni memoria tumulo imminet, ardétque: alias faces cereas ferè quotidiana piorum hominum devotio accendit: earum quædam humani corporis magnitudinem æquant: his facibus consumptis, novæ aliæ liberaliter apponuntur, ab iis præsertim, qui se ad S. Joannis tumulum cœleste aliquod beneficium accepisse lætantur. Serenissimus Leopoldus, Austriæ Archidux, candelabrum perelegans (de quo postea sermo recurret) huic Divo statuit, & in eo S. Joannis effigiem æream cum ceteris Bohemiæ Patronis affabre fieri fecit. Reges ac Principes nostri S. Joannem coluêre semper: Ferdinandus I. Imperator, quoties Pragensem adiret ecclesiam, ante hunc tumulum genua ponebat: idem actitâsse pium Principem Ferdinandum II. atque etiam III. multi meminerunt. Hic postremus, Cardinale Archiepiscopo Pragensi Ernesto II. in consilium vocato, sæpius de publico S. Joannis cultu, déque ejus ab Apostolica Sede petendo canonismo (ut vocant) egisse narratur: sed piam optimi Cæsaris mentem primùm bella, deinde mors abrupit.

18. Jam verò imagines S. Joannis æri incisæ habentur in manibus: in his & Sancti titulus Joanni apponitur, & capitis apex ardens cœlesti lumine ac circumfusis radiis spectatur. Neque honores isti nuper inventi, novíque dici possunt: sed jam ab ipsa statim morte, & ab omni memoria hodie viventium hominum, & ab omnibus impensi. In Sacrario Ecclesiæ Metropolitanæ Pragensis ara quædam est: super eam (ut fieri solet) depictæ in pariete antiqua manu Sanctorum Bohemiæ Patronorum, Viti, Wenceslai, Adalberti, ac ceterorum visuntur imagines: pictura (quod appositi indicant numeri annorum, & pingendi ipsa ratio seculis nostris ignota) centum & octoginta annos superat antiquitate. Has ergo inter imagines Divorum Joannes Nepomuce-

Cum Pr. S. C. M. I. A. P. exc. A V.

Cum Pr. S. C. M.

I. A. P. exc. A. V.

mucenus palmam ſuſtinet manibus, radiato capite undique illuſtris. Neve dubitare poſſis, quem cogitarit artifex, & quem Canonici depingi juſſerint; trabalibus litteris titulus legitur; S. Joannes Nepomucenus. Paucis paſſibus à S. Joannis tumulo in Eccleſia Metropolitana Pragenſi capella ſeu Sacrarium eſt, pretioſis imaginibus ab arte, & mauſoleo Berkarum Baronum Bohemiæ antiquorum ſpectabile: in eo Sacrario, ſub marmore porphyretico altè educto, conditus jacet Joannes Wlaſſimius, ſecundus ab Erneſto I. Archiepiſcopus Pragenſis. In capellæ altari venuſtiſſimo certis diebus Sacra faciunt Sacerdotes: altaris titulus manu propria Caſpari Arſenii, ſacræ Theologiæ Doctoris & Eccleſiæ Metropolitanæ Decani ſcriptus, hæc habet: Anno M.DC.XXI, XVI. Julii per Illuſtriſſimum & Reverendiſſimum DD. Joannem, ejus nominis tertium, Archiepiſcopum Pragenſem, conſecratum eſt altare in capella è regione ſepulcri S. Joannis de Nepomuk, Confeſſarii, in honorem Viſitationis Beatiſſimæ Mariæ Virginis, ac ſanctarum Virginum & Martyrum Luciæ & Ottiliæ, nec non S. Clementis Papæ & Martyris, & S. Joannis Nepomuceni, in quo incluſæ ſunt iſtæ Reliquiæ &c. Hanc tabellam Arſenii à ſe deſcriptam, nuper mihi dedit in manum Reverendiſſimus D. Thomas Joannes de Czechorod Metropolitanæ ejusdem Eccleſiæ Decanus, Archidiœceſeos Pragenſis Officialis &c. vir officio, libris editis, aliísque meritis clarus, eúmque titulum in hanc hiſtoriam juſſit imponi.

19. Jam & ſcriptorum noſtrorum omnium, in aſſerendo S. Joannis Martyrio & ſanctimonia, conſentit auctoritas. Videatur Dubravius Olomucenſis Epiſcopus, Hagecius Eccleſiæ Collegiatæ Boleslavienſis Præpoſitus, pluréſque alii. Simon Fagellus, Eccleſiæ Collegiatæ omnium Sanctorum in caſtro Pragenſi Decanus, qui ante centum & quod excurrit, annos de Sanctis Bohemiæ Patronis Hymnos ſcripſit typiſque vulgavit, Hymnum unum cum titulo ad S. Joannem Nepomucenum concinnavit, verſu

pro ætate illa non planè invenuſto. Georgius Bartholdus Pontanus, Metropolitanæ Pragenſis Eccleſiæ Præpoſitus, Joannem Nepomucenum Beatum Martyrem appellat. Eamdem appellationem tribuunt ceteri ſuperiorum ætatum, atque etiam hujus noſtræ ſcriptores; ut venerabilis Pater Albertus Chanowsky, vir Apoſtolicus (qualem Vita ejus nuper ab amiciſſimo viro R. P. Joanne Tanner edita ſatis oſtendit) tum Georgius Ferus ejusdem Societatis, pluréſque alii.

20. Pridem narraveram S. Joannem Nepomuci in Bohemia ortum eſſe. Ex ea igitur domo, in qua Joannes primùm vitæ lucem aſpexit, oppidanorum pietas ſacellum S. Joannis honori ſtatim ab ejus morte exſtruxit: tradúntque veteres memoriæ, neminem in ea domo nocturnam quietem capere potuiſſe, omnéſque inſomniis fatigatos ſemper coactos abſcedere, donec ea in Sacrarium verſa fuiſſet. Noſtra ætate Illuſtriſſimus Baro Franciſcus de Sternberg, Nepomuci Dominus, R. P. Georgio Fero incitante, ſacellum hoc, vetuſtate paulatim concidens, totum dirui juſſit: novamque & formoſam eccleſiam S. Joannis Nepomucenſis honori magnis ſumptibus exſtruxit. Benedici eccleſiam illam Erneſtus Archiepiſcopus Pragenſis & Cardinalis per alios voluit, cum ipſemet per invaletudinem adeſſe & conſecrare non poſſet. In ſumma novi hujusce templi ara S. Joannis imago radiata conſpicitur, atque in veneratione habetur. Per hanc recens exſtructi templi cauſam idem R. P. Gorgius Ferus Anno M.DC.XLI. libellum edidit, quem Famam poſthumam S. Joannis Nepomuceni inſcripſit: in quo venuſtis imaginibus, ſummo pictore Carolo Screta Bohemo operam commodante, vitam & mortem S. Joannis breviſſimis titulis triplici idiomate Latino, Bohemico & Germanico comprehendit. Aditur S. Joannis eccleſia multis ſupplicationibus: parochi à multis paſſuum millibus ad certam diem ab operibus vacuam, Dominicis inter Paſcha & Pentecoſten, populum adducunt: idque agitur à tempore immemorabili. Sacra

de

Cum P. S. C. M. I. A. P. exc. A. V.

Cum Pr. S. C. M. I. A. P. exc. A. V.

de S. Joanne non leguntur quidem, ſed de ſanctiſſima Trinitate: concio tamen ad populum de S. Joannis virtutibus habetur. Appenſa viſuntur ad ejus aram anathemata plurima, fatentúrque diverſi ejus ſe meritis varia beneficia cælitus impetraſſe. Pro comperto eſt, ſi campi ſiccitate laborent, ſupplicatione una alterâve ad hanc eccleſiam publicè ducta, pluviam impetrari celeriter. Cantio quædam pervetuſta de S. Joanne per hanc viciniam circumfertur, quam plebs ruſtica modulatur libenter, S. Joanni pecudes ſuas & jumenta cetera commendare ſolita, opémque ſentire. In peſte, quæ Bohemiam anno M.DC.XLIX. pervagata graviſſimè afflixit, omnes, qui ſeſe Nepomuci S. Joanni commendârant, periculo ſunt erepti.

21. Pragæ quoque S. Joannis tumulus, ut ante dixeram, in ſummo habetur honore: & quamvis imperiti quidam & in religione nimiùm cauti timidíque, ipſius religionis prætextu, in S. Joannis veneratione obturbare aliquid tentârint; populus tamen ceteríque omnes de conſtantia juſtæ pietatis dimoveri non potuit, rediítque ſemper ſua S. Joanni gloria, quidquid unus & alter timidi conarentur. De ejusmodi vetuſta religione & cultu Beatorum antiquo, optimè dixit vir eruditiſſimus, & in geſtis Divorum deſcribendis & illuſtrandis diligentiſſimus, rerúmque iſtarum peritiſſimus, Godefridus Henſchenius: Venerationi Divorum, inquit, à tempore memoriam unius ſæculi excedente, Urbanus VIII. Pont. Maximus nihil voluit derogatum, quò minùs perpetua deinceps eſſet. Jam S. Joannis cultu ab antiquitate probato, ad miracula, ad ejus ſacrum tumulum patrata, faciamus gradum: ſimul illud patebit, quàm meritò tantus eidem à populo cultus habeatur.

CAPUT IV.

Mira quædam ad S. Joannis tumulum parata & beneficia cœlestia omnis generis.

22. TOt ac tanta S. Joannis interventu beneficia cœlitus impetrata fuiffe tradunt manufcripta memoriæ, ut ex iis juftum librum majores noftri confecerint, qui in facrario Pragenfis ecclefiæ fervabatur. Citat eum librum Wolfgangus Chanowsky de Longavilla, Ecclefiæ Metropolitanæ Canonicus, vir illuftris, qui anno M. D. LXXXIII. moriens, ejus Sancti amore, non procul ab ejus facro tumulo, ut conderetur, impetravit, Scribit is, in illo miraculorum libro, S. Joannem Nepomucenum Thaumaturgum Bohemiæ appellari: cæcum ad ejus tumulum recepiffe vifum, alios præfentiffimam opem fenfiffe, alios in vitæ mortífque confinio ftantes, quosdam etiam ad fupplicia mortis Judicum fententiis damnatos, beati viri, quem invocabant, auxilio, mirabiliter evafiffe mortem. Addit, plura fe non defcribere, quod liber fit obvius, quem tamen una mecum ecclefiæ Miniftri omnes invenire non poffumus, & fubtractum ex oculis, ob hærefim nuper regnantem, dolemus.

23. Illud permirum, neque minùs certum & pervulgatum: quicumque S. Joannis tumulum calcârint, præfertim fi contempferint, eos ipfa die infamiam incurrere, & vitare non poffe; id omnium Catholicorum Pragenfium noftræ & fuperioris ætatis confenfu, atque exemplis plurimis conftat. Anno M.D.LXXXVIII, cùm Radzivilus Princeps, Regis & Polonæ Reipublicæ nomine, Legationem apud Rudolfum II. Cæfarem obiret, accefferat Pragam Magnificus D. Chriftophorus Sluska Palatinus Vendenfis (Catholicúsne an hæreticus à Theophilo Criftecco, Collegii S. J.

ad

Extraxit me de aquis multis. Liberavit me ab inimico meo potentissimo.
2. Reg. C. 22. v. 17. et 18.
S. Ioannes Silentiarius Archiepisc. Hierosolymitanus. 13. Maji.
Ioannes vinculis constrictus, de ponte in præterfluentem Moldavam Pragæ dejicitur in vig. Ascens. Dom. A. 1383. Martyr Sigilli Confess. n. 14.
S. Ioannes Hegumenus Menag. in Sacco aquis demersus. l. exic. 4. Iun.
Cum P. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

Cum Pr. S. C. M.

I. A. P. exc. A. V.

Cum Pr. S. C. M. I. A. P. exc. A. V.

ad S. Clementem Rectore id temporis, cujus chirographum eodem anno conſcriptum habeo, non traditur) ſed vir hic dignitate clarus, Metropolitanam Pragenſem Eccleſiam aliquando ingreſſus, aliis eccleſiæ monumentis curiosè luſtratis, ad ſepulcrum S. Joannis adducitur. Narrat Palatino, qui ducebat, Canonicus, mirabilem hunc eſſe tumulum; nam ſi quis calcâſſet, eo die pœnam non effugere. Riſit Palatinus, & confeſtim pede tumulum preſſit; glorioſum exiſtimans (ut ingenia ſunt) quæ ceteri timerent, calcare. At ecce è veſtigio, quaſi percuti frontem & turbari mentem ſentit; turbationem perſentiſcens templo egreditur. Equum & currum Domino adduxerant famuli (numeroſo enim ſatellitio vir inter ſuos admodum potens cingebatur) equum primo nominat: ſiſtitur. At ecce, quaſi intemperiis ageretur, à dextra equi parte tentat adſcenſum: aſcendit denique & evadit in equum. Equus neque hortatu ullo, neque ſtimulo moveri ſe loco paſſus eſt. Ergo deſcendere equo cogitur, currúmque conſcendit: ſed nulla iterum vi, quidquid agerent aurigæ, vel paſſum promovere poterant. Tandem pudore confuſus Palatinus, ſpectante & vidente Cæſaris aula ex arce, toto illo & impedito itinere pedibus confecto, multùm admirans, & quid actum eſſet, ſecum verſans, ad hoſpitium in urbe reverſus eſt.

24. In Vita venerabilis & Apoſtolici viri Alberti Chanowsky Societatis Jeſu aliud exemplum legitur, quod verbis ipſius noſtri ſcriptoris audire placebit. Dum Pragæ Albertus Grammaticæ daret operam, eſſétque annorum quatuordecim, pater ejus Joannes Chanowsky Pragam advenit, cúmque eo Sanctorum ac præcipuè Bohemicæ Patronorum Corpora venerationis ergo viſitavit. Accidit verò, ut etiam ad S. Joannis Nepomuceni monumentum venirent: ubi referente patre didicit, quantæ locus eſſet venerationis, quantæ martyris illius honor Deo curæ, quàm certa eorum pœna qui terram illam protervè conculcare auderent: adeò ut virgini cuidam ſacrum illud ſepulcrum pede protervo calcare

impudenter ausæ, dum maximam inter populi frequentiam per pontem Pragensem domum rediret, exorto repente vehementi vento, quasi quodam turbine involuta vestis seu toga, in altum sit ab imo elevata cum incredibili virginis pudore. Ad hæc cogitare cœpi (juvat P. Albertum hæc de se scribentem audire) facile id contingere potuisse feminæ, sed viro aut puero qua ratione aliquid simile contingere posset? Quare experiundi gratia, cum eo tempore adhuc clathra circa sepulcrum Sancti essent rara & demissa, pedem eò data opera imposui, ita ut sepulcrum calcarem. Accidit autem, cùm ad antiquam urbem per parvum pontem rediremus, ambulando sequebar parentem: & ecce incidi in latentem quamdam foveam usque ad genua, quæ Pragæ solent esse in plateis hieme ex congesta glacie & nivibus; & ferè illic calceum reliqui, atque irridente me omni populo, pudore insigni fui suffusus. Et veniens ad pontem Pragensem, prope imaginem Crucifixi, illic recidi; & in luto circumquaque in pallio meo obvolutus fui; & quasi tum interiùs hanc vocem audivi: in hoc loco ille Sanctus de ponte in aquam fuit præcipitatus & submersus. Summo autem pudore affectus fui, mirantibus & ridentibus hominibus, quid & cur & quomodo hoc mihi accidisset. Hæc venerabilis Pater Albertus Chanowsky manu propria.

25. Alia eáque longè gravior pœna secuta est Calvinianum hominem, Wenceslaum Wilhelmum de Raupovva Baronem, rebellionis quæ in Bohemia ab exteris ferè hominibus Comite Turriano & Hohenloo, item Felsio aliisque novis Bohemis incolis, fœdo incepto, ac fœdiore exitu mota est, haud postremum incentorem. Hic cum aliquando in Ecclesia Metropolitana S. Viti, velut in profana domo, cum sociis otiosus inambularet anno M. DC. XIX. in S. Joannis tumulum fortè incidit. Recurrit homini vetus de eo sepulcro traditio; quare multùm Catholicorum stultitiam, ut putabat, demirans & deridens, qui rebus tam vanis tenerentur; tumulum S. Joannis calcat, & quasi nihil egisset,

Wenceslaus tumultum fugit, dein
Imperio exuitur, at Ioanna quar,
to post anno piè obit. Vit. n. 17. Summ.
N.° 20. §. 8. Proc. f.° 362.

Cum Pr. S. C. M. I. A. P. exc. A. V.

Ipsum gentes deprecabuntur, et erit Sepulchrum eius gloriosum.
Is. c. 11. v. 10.
Deus sepulchrum Ioannis insignibus, perpetuisque prodigiis ornat.
Vit. n. 20. et. 22.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P exc. A. V.

egiſſet, cetera idololatriæ Catholicæ, ut ipſi appellant, monimenta perluſtrat, neque multo poſt templo egreditur. In ipſo templi limine famulus anhelans cum triſti nuntio accurrit ad Dominum; filium, quem Raupovva habebat unicum, hoc momento inopinatè exſpiraſſe. Nimirum eodem temporis articulo Deus contemptum ſervi ſui S. Joannis morte unici filii vindicavit. Diſcite juſtitiam moniti & non temnere Divos. Atque utinam hunc finem vindictæ, divina habuiſſet ira! Conſtat inter omnes, poſt annos plurimos Raupovvam hæreticum actum in rabiem, dum homines ſtricto ferro inſectatur, miſerè Litomericii periiſſe. De hac Raupovvæ ſcelerata temeritate, ne dicam magìs, déque pœna irrogata, eſt inter manus meas Teſtificatio legitimè confecta, annulo familiæ illuſtriſſimæ ſignata, chirographo firmata, quam Illuſtriſſimus Comes Zdenko Wratislavv de Mitrovicz, Vilemovii, Zerotinii Dominus, & Slanenſis diſtrictûs Præfectus, anno M.DC.XLVIII. confecit: qui & familiariter Raupovvam noviſſe, & hæc omnia ſibi conſtare per animi ſui conſcientiam teſtatur.

26. Venio nunc ad narrandum exemplum, quo triſtius ad S. Joannis tumulum accidit nullum. Ac neſcio ſanè quid illud eſſe oporteat, quod tanto ſemper odio in S. Joannis memoriam & ſepulcrum hæretici ferantur. In illo, de quo modo dixeram, hæreticorum in Bohemia regno, poſt annum M.DC.XVIII, cùm Calviniani Pragenſis Eccleſiæ Metropolitanæ dimidium, partem ſcilicet poſteriorem, occupaſſent, ſuáque profana & umbratili Cœna contaminaſſent; habebant illi ſine dubio præ oculis ſanctorum Patronorum Viti, Sigismundi, & aliorum Divorum corpora, ac ferebant placidè; unius tantùm S. Joannis Nepomuceni humilem tumulum videre non ſuſtinebant. Neque modò crates circa tumulum evellere, ſed ipſum ſancti Martyris corpus (facinus profectò etiam in quocumque humano corpore indignum!) exhumare & in communem locum abjicere ſtatuerunt. Sed S. Joannes locum egregiè tutatus eſt. Mittuntur ad certam diem

valen-

valentiſſimi & confidentiſſimi ſatellites, quibus id datum erat negotii. Vix Sacrilegium tentarant, & crates ferreas ligonibus convellere cœperant; cùm ecce duo, quaſi è cœlo percuſſi, repente in terram concidunt: alter omnino exanimis numquam vitam recepit; alteri operi præfectus, Anglus homo, epheborum Friderici Palatini (qui ſeſe Regem Bohemiæ ferebat) præceptor, ſemivivus ac ægrè ſpirans è templo inter manus elatus, paulo poſt & ipſe miſeram animam efflavit: ceteri periculo & damno ſuorum admoniti, una tantùm ſepulcri parte cratibus dejectis, opus imperfectum reliquere. Res eſt tragica, ſed eorum teſtificationibus firmata qui adfuere: quos inter vivit hodiéque ſenex, campanis in eccleſia S. Viti præfectus, rei geſtæ olim ſpectator: hiſtoriáque hæc tota ante S. Joannis Nepomuceni ſepulcrum, teſſelato opere pereleganter in ligno expreſſa, cum admiratione peregrinorum ſpectatur. Recenſet hoc etiam triſte miraculum Germanicus liber, cui titulus eſt Veridici, Auguſtæ anno M.DC.XXX. typis editus pag. 89. & ſeqq. ac primum Angli illius Calviniani, ſepulcro inſultantes ſacrilegas voces, tum cœleſtem ultionem humi alliſo corpore, demum eadem nocte inter horrificas vociferationes ac ejulatus, quaſi ab igne aliquo ureretur, infeliciſſimam mortem multis verbis deſcribit. Adjicitur in eodem libro; paulo ante decretoriam in Albo-monte pugnam, quæ hæreticorum res conciderunt, cùm anno M.DC.XX. nocte quadam hæretici ſatellites, in eadem eccleſia, in Chriſti Crucifixi ſtatuis aliíſque Divorum imaginibus dejiciendis ſtrenuè laborarent; à Catholico pióque homine, qui tum aderat & dolenter quæ gerebantur, ſpectabat, viſos tres viros humana forma auguſtiores è ſepulcris prodire: primum cultu Regio, alterum Epiſcopali habitu conſpicuum, tertium ſacro quidem in habitu, ſed ignoto. Hos conveniſſe unà, ac ſtantes, quaſi de futuro rerum ſtatu capita conferrent, poſtea amiſſos ex oculis; nihil dubitari à Catholicis S. Wenceslaum Regem, & S. Adalbertum Epiſcopum primos duos fuiſſe, tertium omnes

ſuſpi-

Condemnati erunt omnes qui blasphemaverint te; benedictique erunt qui ædificaverint te.
Tob. c. 13. v. 16.
S. Ioannes
de Matha
Fund. Ord.
Redempt.
B. Ioannes famæ Patronus, et vindex se dehonorantium.
Vit. n. 23. et seq.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

ſpicari S. Joannem Nepomucenum, quem tantopere odiſſent hæretici, quémque exhumare etiam voluiſſent. Ita liber ille. In re tam récenti fides ſit penes auctorem: ad tumulum S. Joannis redeamus.

27. Ob hanc igitur cauſam, & ſæva in calcantes exempla edita, cùm jam pridem ferrei clathri ad unius ferè ulnæ altitudinem prætenti eſſent, Canonici novis aliis cratibus ſepulcrum cinxerunt: qui Clathri facilè tres ulnas altitudine æquant, ut niſi ægerrimè vix eſſe cuiquam improbo & injurio liceat. Porro Calviani, tam malè à S. Joanne accepti, quamdiu Pragenſi eccleſia ſunt uſi, tumulum ipſum totum, præſtigias in eo latere vociferantes, aſſeribus & tabulis quibusdam clauſere, ne ullo modo adiri, imò ne ſpectari poſſet. Obturbare illos, dum ad cœnam in templo ſederent, S. Joannes videbatur; & velut mortualis umbra, nimiùm odioſus & non vocatus, intervenire conviviis. Jam verò hanc ipſam Eccleſiæ Metropolitanæ profanationem, & ſtantem in loco ſancto abominationem ex ſacro ſuo tumulo S. Joannes ſignificavit. Siquidem imminente illa ab hæreticis calamitate, ſæpius nocte gemitus & lacrymoſæ quædam voces ab imo templi audiebantur: Cuſtodes autem templi, ſtudiosè gemitus illos ſecuti, animadverterunt non ſemel, ex S. Joannis tumulo exire. Nimirum dolebat ſancto viro (quantum Sancti dolere poſſunt) dilectam Pragenſem eccleſiam tot brevì ſacrilegiis profanandam, quæ nunquam antè, ex quo à S. Wenceslao fundata erat, ne quidem Huſſii aut poſtea Rokyczanæ temporibus, hæreticorum impuris ſacris profanata fuiſſet. Sed plures ſacri illius tumuli prærogativæ poſſent adferri: nam aliis quoque temporibus eccleſiæ S. Viti excubitores, ad indicandam fortaſſe ſancti viri ſanctimoniam & in cœlo gloriam, amabili quadam luce ſepulcrum illud cingi, & radiis coruſcare viderunt. Neque id mirum: pro theſauro eſt Pragenſi eccleſiæ S. Joannes, ubi verò theſauri lateant, ajunt ignes emergere.

28. Præcipuus S. Joannes Nepomucenus Patronus & Tutator eorum habetur, quibus infamiæ periculum aliquod imminet,

 quí-

quíque ne admissum scelus factúmve emanet in publicum, pertimescunt: occurrit enim mirabiliter periculis, & factum abscondit. Exempla in eam rem publica dare nec possum, nec audeo: quia ut silerem, atque etiam nescirem, ipse Sanctus Joannes, qui texit, effecit: sed res est inter omnes contestata: soléntque eos, qui afflicti, quo se vertant nesciunt, ad Sancti sepulcrum mittere, ut timores suos exponant & commendent. Hujus festinati & toties perspecti auxilii argumento, edita typis pridem oratio est, quæ sub S. Joannis effigie legitur hisce verbis concepta: Præsta quæsumus, omnipotens Deus, precibus nostris, quas in S. Joannis Confessoris veneratione deferimus, pium benignus auditum; ut ejus meritis & intercessione suffulti, ab infamia & confusione temporali liberati, ante mortem reatus nostros sincera Confessione expiare, salutari pœnitentia delere, & portum æternæ salutis contingere feliciter valeamus. Per D. N. Jesum Christum filium tuum. Iis quoque fert opem S. Joannes, qui exitiali verecundia crimina sua in sacro tribunali aperire reformidant: nam ad ejus tumulum supplicantes, audaciam quamdam ad proferenda omnia addi sibi senserunt, ídque apertè Sacerdotibus sunt testati. Anathemata ad S. Joannis tumulum plurima olim pependisse meminerunt senes: hæresis Calviniana anno M. DC. XIX. laceravit omnia, aut flammis corrupit. Nostra memoria matres aliquot, ad partum gravissimè laborantes; alii hydrope, alii febribus diuturnis crudelissimè vexati, fusis ad S. Joannem precibus, convaluêre, ut anathemata hodierna testantur. Quibusdam ipsa fides & in S. Joannem amor opem attulisse videtur: nam cùm alia deessent, pulverem, ex ejus lapide sepulcrali modicè abrasum, ad varios morbos valuisse senserunt.

29. Matrona Illustris (quam nominare nihil attinet) cùm aliquando de Sanctis in Metropolitana Ecclesia conditis mentio fieret, & nescio quæ ex domesticis puellis S. Joannem Nepomucenum inter eos numerasset; illa supercilio sublato, Quem tu,

inquit,

Ecce vir oriens nomen eius: et Subter eum ori- etur; et ædificabit tem- plum Domino.
Zach. C. 6. v. 12.

Sternbergiana Ill.ma Familia domū Ioannis Ecclesiam facit, in cujus mu- ris pictæ à Ioanne imagines vitium non sentiunt. Vit. n. 20. et Process. f. 354.

Cum Priv. S. C. M. *I. A. P. exc. A. V.*

Cum Priv. S. C. M. I. A. P. exc. A.V.

inquit, Joannem nominas? nihil de illo Roma ſcit: colitur ille à rudibus perperam, neque forſitan hanc venerationem meretur: nam ſi ſanctus eſſet, pridem eum Pontifices in Divorum numerum retuliſſent. Poſt aliquot dies cum eadem matrona, nihil jam de S. Joanne cogitans, oraret in templo; reperit in libello precum Beati effigiem capite radiato in habitu Canonicorum vetuſtiſſimam, quam ante numquam viderat. Paulo poſt cùm domi in ſcriniolo ſuo aliud quærit, alia item ejusdem Sancti effigies quaſi ſponte venit in manum. Ea res improviſa ita tenerum matronæ animum vulneravit, ut confeſtim in lacrymas ſoluta, S. Joannem Nepomucenſem inclamarit. Diéque altero ad Eccleſiam Metropolitanam profecta, Confeſſione peccatorum præmiſſa, divinam Euchariſtiam ſumpſit; & ſepulchro beati Martyris advoluta, audaciæ veniam poſtulavit. Nec omittenda eſt religioſi cujusdam viri temeritas, divinitùs ut videtur caſtigata. Hic in diſceptatione cum ſocio ſui Ordinis inita, negabat rite fieri, quòd S. Joannes à populo coleretur; addebátque cum ſtomacho, malè agere eos, qui cùm facilè impedire poſſent, cultum hominis tam ignoti tolerarent. Nondum abierat dies, en tibi gravem ægritudinem: nulla data cauſa tremore artuum inſolito concutitur; ac ne mali originem ignoraret, ſimul ultro ſuccurrit cogitatio S. Joannem de ſe vindictam ſumere. Neque aliud fuit: nam neque tremor, neque dolor poſuit, donec æger S. Joannem voto honoraſſet, ac veniam poſtulaſſet. Rem verò, ut ſecum geſta erat, ipſe religioſus vir ad perpetuam memoriam ſcripto conſignavit. Ardet ad S. Joannis tumulum ſuſpenſa lampas, ut ante dixi. Ex ea lampade Servus-capellæ (ita templi Cuſtodem appellant) oleum omne effuderat, oleique loco aquam puram infuderat, ut ſocium ſuum (cui commiſſa & nutrienda lampas erat) vexaret. Accedit rerum omnium ignarus ſocius, alter videlicet Æditimus, priore illo procul obſervante, & benignam ſibi ſocii irridendi materiam oblatam gaudente. Accenditur lampas, aqua ſine omni elementorum pu-

gna exardeſcit, lampas nitidiſſimè lucet. Territus rei novitate ocularis ille ſervus, fatetur quid egiſſet: uterque agnoſcit miraculum: plures eccleſiæ Miniſtri advocantur: rem ita ſe habere deprehendunt, Deum in ſervo ſuo S. Joanne glorificantes.

30. Stat ſuper S. Joannis Tumulum candelabrum ex orichalco ingens, cujus pedem artificioſiſſimis ſtatuis puerorum undique ludentium, aliiſque imaginibus æreis diſtinctum, inter cetera ſpolia, exciſa urbe Mediolanenſi à Friderico Barbaroſſa Cæſare, Wlasdislaus Bohemiæ Rex belli ejus ſocius, ante annos facile quingentos; quod ex Salomonis templo fuiſſe diceretur, Pragam attulerat, & eccleſiæ S. Viti donarat. Eum pedem, adjecta nova mole, jam ab annis centum octoginta, antiquitas in candelabri formam eleganter aptavit, & ſepulchro S. Joannis impoſuit; quod in manuſcriptis templi codicibus non aliter, quam Candelabrum S. Joannis appellatur. Id candelabrum noſtra memoria ornandum ſibi ſumpſit Sereniſſimus Archidux Leopoldus, Ferdinandi III. Cæſaris frater, & ſtatuas omnium Sanctorum Bohemiæ Patronorum, ſuo quemque in habitu (quos inter S. Joannes noſter ſpectatur) itidem ex orichalco apponi juſſit, ſupernè in orbem quaſi in corona ſtantium gratioſiſſimo ſpectaculo effictas à bonis artificibus, ut erat Princeps artium ejusmodi amantiſſimus & æſtimator peritiſſimus. Hoc opus novum, cum ſacrilegis oculis quidam fuiſſent intuiti, & aurum eſſe crederent; cupiditate victi, defractam S. Joannis ſtatuam, quæ ceteris videbatur formoſior, rapuêre. Magnam illis ſacrilegium attulit curam, quippe diu noctúque laniabatur intemperiis mens, ut nec ſomnum nec quietem ullam capere poſſent. Adacti igitur a monitore & tortore aſſiduo, quem habebant intus, retulere ſtatuam: & ad tumulum S. Joannis, mox ad ſacrum Pœnitentiæ tribunal advoluti, rem omnem Sacerdotibus aperuêre.

31. Hactenus de S. Joannis Nepomuceni Vita & Miraculis concinnata Narratio. Porro ne quem ſua laude defraudem, præci-

30.
Beatificavit illum in gloria.
Eccli. c. 45. v. 8.
B. Ioannes Franc. Regis S. I. à Clem. XI. Beatis adlectus. 24. Maij.
Immemorialis cultus Servi Dei cooperante Archi Ep. Pragensi Ferd. C. Küenburgio, à Clem. XI. et Innoc. XIII. approbatur, permisso Off. et Mis. 7. Iun. 1720.
S. Ioan. de
Hosp.
nocent. XIII
ornatus.
8. Mart.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A V.

Genimina labiorum ipsius
saturabunt eum. Mors, et
vita in manu linguæ.
Prov. C.18. v.20. et 21.
S. Ioannis
Damascenus
manu muti
lata prodigi
ose sanatur.
Rib. 6. Maij.
B. Ioannis corpus elevatur, et lin-
gua post 330. annos incorrupta re-
perta, publicæ, solenníque venerati-
oni exponitur. 4. Iul. 1720.
V. Ioannes a
Stranconio
Vic. Gen. O.M.
lingua in-
corrupta.
Cum Pr. S. C. M.
I. A. P. exc. A. V.

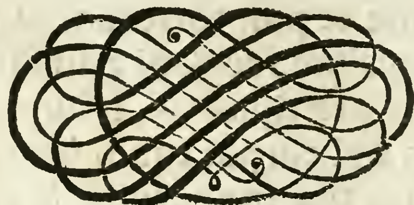
præcipuam mihi materiam ſuppeditavit Perilluſtris & Reverendiſſimus Dominus Joannes Ignatius Dlauhowesky de Longavilla, Protonotarius Apoſtolicus, ſanctæ Metropolitanæ Pragenſis, nec non exemptæ Wiſſehradenſis, & Collegiatæ Veteroboleslavienſis eccleſiarum Canonicus: cujus verbis, ex ejus ad me litteris, hanc narrationem concludam: Mitto, quæ de S. Joanne Nepomuceno invenire potui; eáque ex variis fidiſſimis & indubiis manuſcriptis collecta, ſub fide Sacerdotali communico: faxit Deus, ut quem honoramus in terris, ejus conſortio perfruamur in cœlis. Amen.

Oratio ad S. Joannem Nepomuc.

Quam tribus linguis, Bohemicè, Germanicè & Latinè ſcriptam, & in tabellis ante ejus tumulum appenſam, populus piè recitare conſuevit, ad verbum deſcripta.

S. Joannes, Martyr ac Patrone, Nepomuci in Regno Bohemiæ oriunde, templi S. Viti in arce Pragenſi Canonice; eò quod ad inſtantiam Wenceslai IV. regis, ulciſci ſe de conjuge, ſæpe illum de vita corrigenda monente, volentis, ante & poſt torturam, Confeſſionem Auguſtæ propalare recuſaſti, in flumen Moldavam ex Ponte præcipitatus, à luminibus, noctu ſupra flumen ubi corpus tuum jacuit apparentibus, certiſſimis tuæ innocentiæ & ſanctitatis teſtibus oſtenſus, ſolenniter ab univerſo Clero ac popu-

populo ad Cathedrale templum deportatus fuiſti; ubi usque hodie, qui tuum ſepulcrum exhonorat, vulgi infamiam effugere non ſolet. Tu enim admirandam, inauditam, ac ſempiternam memoriam ſecreti exomologeſeos tuendi poſt te reliquiſti. Per hæc tua merita & dona divinitus tibi conceſſa, precamur ſuppliciter ac fiducialiter, apud Omnipotentem Deum eam impetra nobis gratiam, ut ira ejus conquieſcat, peccatorum pœnas, uti peſtem, bellum, famem, aliásque tam corporis quàm animæ, plagas clementer avertat; & ut nos ante obitum confiteri, pro peccatis ſatisfacere, omne periculum & ſeculi dedecus, hominúmque ſcandalum effugere, Deo placere & adhærere, vitam laudabiliter concludere, & ad vitam æternam pervenire poſſimus. Per Jeſum Chriſtum Dominum ac Salvatorem Noſtrum. Amen.

Cum Priv. S. C. M.　　　　I. A. Pfeffel exc. A.V.

SUPPLEMENTUM
VITÆ
S. JOANNIS NEPOMUCENI M.

OLIM CONSCRIPTÆ

A

P. BOHUSLAO BALBINO S. J.

DESUMPTUM

EX ACTIS CANONIZATIONIS EIUSDEM SANCTI.

PRÆFATIO.

ALteris iam typis prodit Vita S. Joannis Nepomuceni ſub an. 1670. â P. Bohuslao Balbino S. J. conſcripta eâ approbatione, ut non modò Antuerpienſes Hagiographi cæteris S. S. actis totam, eámque notis illuſtratam inſeruerint, ſed etiam in ipſo *Canonizationis proceſſu* quà Pragæ, quà Romæ, inter reliqua ad eum pertinentia monumenta locum, autoritatémque præcipuam obtineret: contra quam etſi exceperit Reverendiſſimus Promotor Fidei (ſeu ùt â nonnullis audit, diabolus rotæ) eum tamen in juridicis reſponſis ad oppoſitiones eius factis ita refelli legimus, ut, quod ultra opponeretur, nihil repertum ſit. Viſum eſt igitur vitæ huic denuò in lucem productæ, pro auctario adjicere ea, quæ circa eiusdem Divi ſolennem Conſecrationem, præſertim lapſô decenniô geſta ſunt, in quinque partes, ac capita tributa, quorum primum diſquiret, cur in ſeſqui quatuor propè ſæcula ſacram eius apotheoſim differri contigerit, ſecundum generatim ritum, modúmque Canonizationis exponet, ultima tria verò ea, quæ circa hæc ſub poſtremis tribus ætatis noſtræ Pontificibus contigére, perſequentur, quæ quidem coronidis, & ſupplementi locô, ſerviant ad augmentum honoris, & cultûs Magni huius Cœlitis, & honorati in Sanctis ſuis DEI ter O. M. Gloriam.

CAPUT

1. Bened. XIII. P. M 2. Cardinales Diaconi aſsistentes. 3. Cardinales Aſsistentes. 4. Collegium Cardinalium. 5. Oratores Regum. 6. Archiepiscopi et Episcopi. 7. Clerus Romanus. 8. Ceremoniarius Pontificis. 9. Honorarij Custodes vulgo Maziers. 10. Abbates et Auditores Rotæ 11. Cardinalis de Althan Procurator. 12. Duo ejusdem aulici offerentes cereos 60. librarum. 13. alij offerentes dimidio minores. 14. Cardinales S.C. Rituũ cũ suis Ministris cereos itẽ gestantib9. 15. Panes pro offertorio, auro un9, alter argento illit9. 16. Doliola vini albi et rubei. 17. Vexillũ S^ti effigiẽ præferens. 18. Romana Nobilitas. 19. Harmonici Pontificij. 20. Miles Prætorian9.

Cum Priv. S. C. M. *I. A. Pfeffel exc. A.V.*

CAPUT PRIMUM.

Quando, & quomodo agi ceperit de sacra apotheosi S. Joannis Nepomuceni.

QUod Divi Leopoldi Austriæ olim Marchionis, nunc tutelaris, solenni inter Cœlites recensione factum legimus, non diversum admodùm est ei, quod in nuperna Divi Austriæ, totiúsque septentrionis Thaumaturgi, ac sacrosancti pœnitentiæ sigilli proto-martyris Joannis Nepomuceni consecratione effectum tandem esse gratulantibus animis, oculísque ipsi spectavimus. Leopoldo siquidem illi, sacros honores ab Innocentio sexto decerni efflictim expetierat Rudolphus Archidux, Alberti Sapientis filius, Albertíque Cæsaris nepos: jámque Pontifex curam inquirendæ vitæ, & prodigiorum, quibus ad sepulchrum suum sanctus Marchio inclaruerat, demandârat Archi-Episcopo Pragensi, Episcopo Olomucensi, & sanctæ crucis Cisterciensium ab eodem Divo fundati asceterii Abbati, datîs ad Eos literîs 1357. annô, qui fuit post fata sancti principis 221, imperante tum Carolo quarto, Rudolphi Archiducis socero, Joanne autem Nepomuceno tum metropolitanæ Pragensis Canonico. Egerat quidem eam in rem omnia Rudolphus, Austriæ suæ, in quam Archiducis honorem, & Viennæ Basilicam sancti Stephani, Collegiatam ibidem Ecclesiam, & Academiam, seu studium generale intulerat, Leopoldina etiam apotheosi ornandæ studiosissimus. Hæsere nihilominus pia Austriæ vota, ultra sæculum, rei conficiendæ gloriâ reservatâ Friderico Pacifico Cæsari, cui pariter Austriali nominis ad summa provehendi par fuit & voluntas, & facultas, quíque

ſedem Epiſcopalem, quam Paſſavio transferre Rudolphus meditatus erat, Viennæ erexerat. Sed toto vicennio Friderico durandum fuit, quò publicis cultibus Leopoldum inſigniri videret. Anno 1465. Imperator, Præſul Patavienſis, Univerſitas Viennenſis, & Cœnobia Auſtriæ omnia, ſupplicibûs, ſuper Leopoldo ſanctis adlegendo, literîs Paulum ſecundum P. M. convenêre, qui rem ternis Cardinalibus Beſſarioni, Alano, & Sancti Euſtachii, hi porrò Epiſcopis Patavienſi, Gurcenſi, & Petinenſi, ac Scotorum Viennæ, & in Cellis Abbatibus commiſêre. Quod cum prædictis pluribus legere eſt in tomo primo Germaniæ ſanctæ D. Marci Hanſizii S. J. præcipuè fol. 552. Sed neque Paulus II, nec ſucceſſor, Sixtus IV. negotium confecit, quod tandem Innocentius octavus ad optatum finem deduxit, ac Leopoldum ritè ſanctum dixit anno 1485, qui erat ab obitu ejusdem Sancti 3491. & ab eo, qui primus eidem ſacrum cultum moliebatur, Innocentio ſexto, annus 128, & Pontifex ſucceſſor jam ſextus, & decimus. Cuius quidem moræ cauſam Innocentius octavus exprimit in Bulla Canonizationis ubi ſic: *Cum ea de re agi cœptum eſſet morte Innocentii. Surgentibúsque procellis in Eccleſia Dei, exortis usque ad tempora Pauli II. prædeceſſoris noſtri, inquiſitio intermiſſa eſt &c.*

Sed ſatìs de primo illo Auſtriæ Cœlite Leopoldo, cui parallelus Auſtriaci Septentrionis Divus Nepomucenus, qua ratione conſecratus ſit, nunc expediemus. Siquidem Canonica eiusdem ad ſanctos adlectio obtigit anno poſt glorioſum ejus exceſſum 346, in quam poſtremi tres ævi noſtri Pontifices Romani, Clemens XI, ac Innocentius, & Benedictus uterque XIII. ſymbolas ſuas contulere, námque primus *introductionem cauſæ* ſignavit, primúmque *proceſſum* probavit, ſecundum alter, conceſsìs uná Martyri Beati honoribus, tertius denique prioribus fatô ſuô præventis, ſolenni Martyris canonizatione ſæculorum, & orbis Auſtriaci vota coronavit. Suprema porrò rei confectæ cura, & gloria fuit penès duos ſacratos vertices, Carolum VI. Romanorum Imperatorem

torem gloriosissimè hodiedum imperantem, itémque Celsissimum Metropoliten Pragenum Ferdinandum è Comitibus de Kynburg in benemerito de profanis iuxta, ac sacris negotiis senio etiamnum superstitem, Cui & ipsi ultra decennium tum Pragæ, tum maximè Romæ, quo anni 1719. mense Januario causam hanc authoritate eiusdem ordinaria plenè confectam submiserat, laborandum fuit, donec Divo Martyri collatus jam pridem voce populi Sancti honos, ac titulus voce etiam Romani sacrorum Antistitis Christíque in terris Vicarii Benedicti XIII. ratus haberetur anno hoc 1729. die 19. Martij.

Ac sanè mirum cuiquam videri possit, unde factum sit, quod in hanc usque ætatem prorogata sit solennis canonizatio D. nostri Nepomuceni, Viri tantæ apud Deum gloriæ, tótque portentis roboratæ, tantæ in septentrione, tótque sæculis venerationis, tantorum prodigiorum, tantarúmque etiam necessitatum patroni, & jam â XIV. sæculo voce populi, & Germanicarum potissimùm Ecclesiarum Sancti, Martyris, Thaumaturgi. Sed quis non perspiciat tribuendum id primò esse arcanis Divinæ Providentiæ consiliis, ex hoc ipso, cultum quò impeditum, hòc accensum magìs Viro Beato elicientis, fidelibus velut in vetitum piè nitentibus. Deinde accensendum id est cæteris afflictæ ultra terna sæcula Bohemæ Ecclesiæ fatis, ac procellis, quas ipse Sanctus in extrema ad concionem Pragensem dictione disertè prænuntiârat. Nempe post Wenceslaum, qui Virum sanctum unà, ac religionem perdiderat, patefacto latè rabiei, & hæresi hussiticæ aditu, Sigismundus Cæsar fratri dissimillimus, & bini brevis ævi Reges Austriaci, Albertus, ac Ladislaus, spem meliorum temporum eam fecerant, quæ velut in herba, usurpante regnum Podiebradio exaruit, sede ipsa Archi-Episcopali in sequialterum prope sæculum vacante; templis flamma, Sacerdotibus exilio, sacris juxta, ac profanis Juribus in regno Bohemiæ fœdè turbatis: ac etsi sub Apostolicis binis ejusdem Regibus Vladislao, & Ludovico Ecclesia Boiohema

reſpiraret, & Metropolis Pragena redintegraretur, novas tamen, aut continuatas turbas religioni faceſſivit rediviva è nefandis Huſſii cineribus ſecta, anſeri, aut corvo ſuo par ovum, perquam regnicolæ in eos, qui ſe *ſub una*, eósque, qui ſe *ſub utraque* vocitabant, ſciſſi tamdiu ſunt, dum inſigni illâ, & Auſtriacæ pietati debitâ victoriâ ponè Pragam in Albo monte, Deo, Cæſarîque perduelles domiti, ac utrique ſua dare compulſi, in Eccleſiæ unionem, unitatémque redigerentur. Sed mox novum inde regno, & religioni è ſeptentrione malum tricennalis ſuecici, & Luthero jurati Martis furor; poſt quem pax Weſtphalica Germaniæ magìs, quàm Bohemiæ ſacris noxia, quietis nonnihil attuliſſet, niſi paulò poſt lues Epidemica, móxque othomannica arma, vi Auſtriæ, formidine Bohemiæ illatâ, mala ea, quæ viximus, protuliſſent.

Atque hæc quantum humana conjectura valet, feciſſe cenſemus, quo minùs ſeriò unquam, ac efficaciter agi potuerit de cœlitum honoribus, qui ſervo Dei mox â facto martyrio habiti ſunt, eidem Apoſtolicæ ſedis oraculo firmandis, atque ad publici, ſolenníſque cultûs gradum efferendis. Quamquàm ſupremum Numen Beato Martyri dilatam tam diu, intermiſsámque venerationem canonicam, viis aliis abundè penſavit, quando nihil in contrarium proficientibus iis, quas ſupra recenſuimus, perditæ propè religionis tempeſtatibus, ſuus perpetuò Viro Dei, cultus conſtitit: ac quantumvis iiſdem, quibus ſacræ Deo ædes, & Cœnobia per Bohemam hæreſim conflagrarunt, flammis, antiqua de Joanne monumenta conſumpta ſint, factum tamen eſt diſponente ita Divina Providentia, ut plures ſalvarentur codices ab Authoribus contemporaneis, & vicinis de glorioſo Viri Martyrio, de cultu illi præſtito, de gratiis eo interveniente obtentis, conſcripti, quibus fidem roborabant affixa anathemata, & inſculpta parietibus prodigia; probántque (ùt legere eſt in opere, cui titulus: *Acta utriusque proceſſus in cauſa Canonizationis B. Joannis Nepomuceni Martyris &c.* Viennæ ſecundùm exemplar Romæ excuſum edito

anno

anno 1721.) cultum hunc monumenta poſita, fundati ignes perpetui, radii imaginibus eius adpicti, firmat denique traditio Patrum noſtrorum, aliorúmque virorum Apoſtolicorum ad nos usque perducta, plurium graviſſimorum teſtium aſſertione juratò depoſitâ firmata, & quia gratiæ, quas Deus per interceſſionem hujus ſancti Martyris liberaliter ſparſit, indies multiplicabantur, crevit cultus, & per omnes mundi partes ſeſe dilatavit, ſic ibi.

Quæ quidem, poſteriores maximè Archipræſules Pragenſes jam diu ad procurandam Martyris Apotheoſim impulêre, præſertim eos, qui uno abhinc ſæculo ei Cathedræ præfuere è familiis Comitum ab Harrach, Kolowrath, Bilenberg, Waldſtein, & Breüner; ſed hæc ſcilicet gloria zelo, meritiſque hodierni Metropolitæ debebatur, quod priúsquam explicemus, juverit capite ſequenti ex libro ſupra nominato excerpere, quæ huc facere viſa ſunt.

CAPUT SECUNDUM.

De Canonizatione Sanctorum.

Cùm Sanctorum Canonizatio inter graviſſimas, eáſque Eccleſiæ materias, quæ ad univerſale ejusdem regimen ſpectant, recenſeatur, útque affectus omnis, & abuſus ab actu illo, quô inter Cœli Cives quis adſcribitur, exulent; Ideò ſummi Pontifices Sanctorum Canonizationes ſibi reſervàrunt, in ſpecie autem ſanctæ memoriæ Urbanus VIII. pro debito paſtoralis officii feria V. ſub 13. Martij an. 1625. lege latâ ſancivit, ne impoſterùm cultus, aut veneratio præſtetur ulli, antequam ab Apoſtolica ſede Beatificationis, aut Canonizationis honore inſignitus fuerit, niſi aut per communem Eccleſiæ conſenſum, vel immemorabilem temporis curſum, aut per Patrum, virorúmque ſanctorum ſcripta, vel longiſſimâ temporis ſcientia, & tolerantia præfatæ Sedis Apo-

ſtolicæ, vel Ordinarii celebretur. Unde licèt Proceſſus Reverendiſſimorum, & Illuſtriſſimorum Dominorum Ordinariorum autoritate pro informatione ſanctæ ſedis conſtruantur; attamen ſpes impetrandæ Beatificationis, vel Canonizationis haberi nequit, niſi ex actis conſtiterit de non cultu, vel cultu immemoriali, ſeu Caſu excepto, paritúmque eſſe decretis Urbani VIII., Innocentii XI., aliorúmque Romanorum Pontificum; & tunc demum ad inſtantiam Principum, Epiſcoporum &c. Apoſtolica ſedes annuere ſolet; ut interveniente Promotore Fidei Cauſæ materialia tractentur ſecundùm ea, quæ latiùs deſcribit *Matta de Canoniz. ſanct. part. 5. per tot.*

Prudenti itaque circumſpectione, priusquam manus fabricandis proceſſibus apponatur, probandi media per hiſtoricos, teſtes, & monumenta conquiri, & ponderari debent, an nimirum ad probandum cultum immemorialem, ſeu centenarium (ita enim Urbanus VIII. per novam Bullam die 5. Julij 1634. immemoriale tempus declaravit, & definivit) concludant, & ſufficiant? quæ, ſi non adſint, via non cultûs progrediendum, & ſigna cultûs ſaltem tantiſper pro obedientia dictorum Decretorum amovenda; ſin verò ex conquiſitis Probis centenarius cultus ante Bullam appareat, in caſu excepto agendum eſt, quod pro ſervo Dei eò glorioſiùs, quia & poſſeſſio venerationis continuatur, & ſigna cultûs manent; & tunc duo inſtruendi ſunt proceſſus, unus ſuper famâ ſanctitatis, virtutum, & miraculorum ſervi Dei, quem vocant *introductionis cauſæ.* Scil. an cauſa venerabilis ſervi Dei coram Apoſtolica Sede ſit introducenda, & ventilanda. Alter ſuper caſu excepto, ſeu cultu immemorabili Servo Dei ante Bullam Urbani VIII. exhibitô; etenim, ſi de alterutro non conſtat, nulla ſignatur â ſummo Pont. commiſſio, & cauſa deponitur tanquam vitiô laborans, non ampliùs, aut ſaltem non facilè reaſſumenda.

Ex generalibus hiſce principiis fluit, quòd in cauſa Beatificationis Venerabilis Servi Dei Joannis Nepom. alterutra via eligi debue-

debuerit, ut vel ſigna cultûs amoveantur, vel probatio cultûs publici Ei ab anno 1533. exhibiti ſuſcipiatur, & quia primum citra populi offenſionem & ſcandalum fieri non poterat, quia quotidie ad eius tumulum ſummi, & infimi in genua provoluti ſacros venerantur cineres, & ſine numero ſuſpenſa anathemata à piis clientibus indies augentur; ideò ſecundum eò confidentiùs aſſumebatur, quòd Divi noſtri gloria tot miraculis, tantáque vetuſtate ſtabilita, ut nedum tempus centenarium ante Bullam longè excedat, ſed & cultus cum Ejus glorioſo cœperit Martyrio.

Et licèt in diſcutiendis Martyrum cauſis tantus rigor, ac in cauſis Confeſſorum haberi non ſoleat, eò quòd Martyrium conſiſtat in perfectiſſima charitate, à qua reliquæ virtutes informantur, ſpeciem, & eſſentiam accipiunt; quæ mortem Martyris pretioſam faciunt in conſpectu DEI, attamen de vera Martyrii cauſa luculenter, imò & de miraculis conſtare debet; cùm enim Deus nolit omnes juſtos decorare honore Canonizationis, neceſſe eſt, ut ex ſignis, & miraculis certa reddatur Eccleſia militans, quos Deus prædicto honore decorari velit. Hæc habentur in dicto libro.

CAPUT TERTIUM.

De actis ſuper Canonizatione S. Joannis ſub Clemente XI.

QUod itaque bonum, felix, fauſtum, fortunatúmque accidit, Reverendiſſimus, & Celſiſſimus Princeps, & Archi-Epiſcopus Pragenſis Ferdinandus è Comitibus de Kynburg, mox ùt Labacenſem cum Pragena mitram commutârat, Cæſareáque ad aulam Luſitanam legatione defunctus fuiſſet, ad id, quod Deceſſoribus, ſupra dictis de cauſis non licuerat, animos, conatus, curáſque omnes adjecit, quibus cum Auſtriaca Regnantium præſer-

tim

tim Auguſtarum Maieſtatum pietas ſociaretur, effectum tandem eſt, ut Pragæ ſolemni, & ad Romani rigoris amuſſim exacto proceſſui Canonizationis initium daretur ab ipſomet Celſiſſimo Metropolita, qui cum ſuper gravibus Eccleſiæ ſuæ cauſis cum Reverendiſſimo ad aulam Cæſaream Oratore Pontificio Georgio, nunc ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinali Spinola collaturus Viennam iter ſuſcepiſſet, pro ſe ſe hac in cauſa conſtituit Judices delegatos Reverendiſſimum & Illuſtriſſimum Dominum Danielem Joſephum de Magern Ep. Tyberiad. Suffraganeum, Vic. Gen. ac Officialem ſuum cum Patre Maximiliano Wietrowski S. J. S. S. Th. Doctore, & D. Franciſco Antonio Langer J. V. Doctore, Procuratore cauſæ D. Bernardo Henrico à Germeten J. V. Doctore, Promotore autem ſeu Fiſcali, D. Joanne Franciſco Blowski J. V. Doctore. Hi, ubi proceſſum informativum ſuper famâ ſanctitatis, virtutum, Martyrii, & miraculorum S. Joannis Nepomuceni ſecundùm Conſtitutiones Urbani VIII., Innocentii XI., aliásque ſacræ rituum congregationis, & ſubmiſſam recèns Roma à Reverendiſſimo Promotore Fidei, peculiarem inſtructionem, ad finem deduxere, id ipſum ad dictam ſacrorum rituum congregationem retulêre 3. Januarij annô 1719, quod & 29. ejusdem menſis præſtitit ex munere ſuo Celſiſſimus ArchiEpiſcopus (qui & alterum proceſſum ſuper cultu immemoriali eodem ſubmiſerat an. 1720. die 9. apr.) ſuis & Eccleſiæ, ac Regni totius Bohemiæ votis inſtantiſſimè ſupplex factus, ut introductionem ejusdem cauſæ, illiúsque proſecutionem admittere eadem ſacra Congregatio, & ſummus Pontifex Clemens XI. dignetur.

Quò plurimùm contulit juratus Portitor Romam ſubmiſſus Reverendiſſimus D. Joannes Ludovicus à Steger Capituli Metropolitani Prælatus Archi-Diaconus. De quibus omnibus plenè edoctus Summus Pontifex, Ipſe privata pietate Divum Nepomucenum peculiariter, & ſtato precum penſo indies venerari ſolitus (quod ex ore Sanctiſſimi accepiſſe, reducem Româ ex ſtudiis Il-

luſtriſ-

lustrissimum, & Reverendissimum D. Episcopum Agriensem coràm aliquando audivimus) tandem in vota Austriæ concessit, ac causæ hujus Ponentem, ac Procuratorem nominavit Eminentissimum Cardinalem ab Althan, motúsque ampliùs supplicibus eâ super re literis ex omni septentrione, Augustarum, Regiarúmque Maiestatum, Purpuratorum utriusque fori Principum, Præsulum, Religionum, & Academiarum propè quinquagenis anno 1719, & 1720. advolantibus, iam Congregationum terminos definiverat, in quibus de causæ introductione, confirmatione sententiæ Pragensis, & concedendis missa, ac officio decernendum erat, imò & causæ introductionem iam probaverat, signaverátque, & pro confirmatione judicii ArchiEpiscopalis statutum erat, cum pio negotio ùt plurimùm ferventi manu ultima nondum imposita idem Sanctissimus Clemens XI. anno 1721. fatîs functus vacuam Petri sedem successori Innocentio decimo tertio reliquit.

Illud memoriâ dignum, quod in primo processu, in quo agitatum erat, an sit signanda commissio introductionis causæ in casu præsente, ipse Reverendissimus Promotor Fidei coram sacra rituum congregatione in animadversionibus suis non modò palam profiteretur validitatem processus huius ritè, rectéque se habere, nullúmque eius menti scrupulum quoad hoc inhærere, sed etiam postea, quæ de more ab eo opponi solent, subjunxerit protestationem sequentem:

Hæc autem dicta sint, ut muneri meo satisfaciam, & ut veritas eò magìs elucescat, quam protestationem tacitè in omnibus causis huius generis, in quibus scribo tanquam fidei Promotor, facio, & in causa præsenti expresè emitto, ex quo *in Summ. hujusce causæ num.* 19. Testes, & Scriptores video memoratos, qui dicunt infortunium aliquod sive in corpore, sive in fama non evitari ab eo, qui Sanctitatem Servi Dei Joannis impugnat, aut de illa dubitat.

Quare &c.

Prosper de Lambertinis S. Consistorii Advocatus, & Fidei Promotor.

Porrò citatus numerus 19. Summarii causæ sic habet:

Ex Processu Pragensi.

Ad Articulum nonum interrogatorium trigesimum primum processf. fol. 358. & tergo.

Verúmne est, publicam vocem, & famam fuisse, quòd omnis, qui sæpe dicti fidelis Servi DEI Joannis Nepomuceni Sanctitatem impugnare, aut de illa tantùm dubitare, vel etiam sepulchro ejusdem pedem temerè inferre ausus fuit, infortunium qualicunque modo, sive in corpore, sive in fama non evitaverit. Id ipsúmne sic, & non aliter à Majoribus suis Testis narrari audiverit?

Interrogatorium trigesimum secundum.

Etiámne hi Majores id ipsum à suis Majoribus sibi narrari audiverunt?

Ad Articulum decimum nonum, Interrogatorium sexagesimum quartum Procesf. fol. 362. terg.

Unde Testis scit veritatem esse, quòd, qui hunc Servum DEI dishonorant, infortunio sive in rebus, sive in bonis afficiantur? Audivítne hoc Testis etiam à Majoribus suis?

Interrogatorium sexagesimum quintum.

Etiámne hi Majores aliqua exempla Testi recensuerunt dishonorantium, & infortunium perpessorum?

I. Testis ad 31. Procesf. fol. 655. & tergo.

Respondit: Fama publica semper fuit talis, quæ non eget Testibus, & ità etiam à Maioribus meis, & etiam à Patribus Spiritualibus meis semper audivi.

Ad 32.

Respondit: De hoc non dubito, quia semper fuit hæc fama publica.

Ad 64. Procesf. fol. 659. & tergo.

Re-

Respondit : Ex fama publica hoc ſcio, & hoc ipſum audivi à meis Majoribus.

Ad 65.

Respondit : Non tantùm audivi, ſed etiam legi dishonorantes ſepulchrum, infortunia perpeſſos fuiſſe.

III. Teſtis ad 31. Proceſs. fol. 681.

Respondit : Omninò.

Ad 32.

Respondit : Sic etiam.

Ad 64. Proceſs. fol. 684. tergo, & 685.

Respondit : Omninò audivi à Majoribus, & eſt fama publica, non tantùm inter Catholicos, ſed etiam Acatholicos; mihi enim Acatholici hoc ipſum, & quidem viri graves ſæpiùs narrârunt.

Ad 65.

Respondit : Narrârunt plura, quorum non recordor, niſi prout de hac fœmina ſuprà recenſui.

VI. Teſtis ad 31. Proceſs. fol. 718. tergo, & 719.

Respondit : Audivi hoc etiam, & ſic, & non aliter à Majoribus meis narrari audivi, quod nemo confuſionem publicam effugerit, qui auſus fuit Sanctum hunc contemnere, aut ſepulchro eius pedem temerè inferre.

Ad 32.

Respondit : Sic mihi retulerunt mei Majores, ſic pariter ſe à ſuis Majoribus audiviſſe, & ſpecialiter etiam à pluribus aliis audivi de certa fœmina, quæ ex contemptu pedem temerè ad ſepulchrum poſuit, dicendo : quid mihi iſte Phaphus nocebit ? deſuper ipſiſſima die, ubi per pontem Pragenſem, aurâ tranquilla tranſiens, publicam confuſionem, & denudationem per elevationem togæ, & veſtimentorum paſſa fuerit.

Ad 64. Proceſs. fol. 723.

Respondit : Hoc iam ſuperiùs dixi.

Ad 65.

Respondit : Jam dixi superiùs, me ab aliis audivisse illud exemplum, quod de certa fœmina superiùs recensui; aliorum non recordor in specie, passim tamen exempla referri audivi.

IX. Testis ad 31. Procefs. fol. 754. tergo 755.

Respondit: Hoc est verum, quod semper audiverim, & talis fama continua fuerit, & absque dubio alii Antecessores pariter id à suis Majoribus habuerint, & sic narrari audiverint, quis enim vellet mentiri in re tam gravi, & aggravare sibi conscientiam?

Ad 64. Procefs. fol. 758. & tergo.

Respondit: Absque dubio, sic semper à Parente meo, & aliis Prædecessoribus audivi.

Ad 65.

Respondit: Parens meus mihi narraverat hæc prodigia contigisse, quæ sculptura è regione tumuli apposita exhibet. Recordor etiam recentioris cuiusdam casûs, hominis Acatholici, & mercatoris Dresdensis, qui curiositate ductus cum meis consanguineis Acatholicis Dresdensibus Ecclesiam Metropolitanam accessit, & ad sepulchrum D. Joannis Nepomuceni quosdam sermones in contemptum Sancti protulit, & monitus ab eisdem consanguineis Acatholicis, ut desisteret, non destitit. Desuper mox descendens è gradibus arcensibus, sibi fragmentum ligni profundè in manum intrusit cum magno dolore, & copiosa sanguinis effusione. Quod ipsi Acatholici ejus Comites, & priùs Monitores tanquam punitionem DEI propter dishonoratum Sanctum ei inflictam interpretati sunt.

XIV. Testis ad 31. Procefs. fol. 815. terg.

Respondit : Hoc est verum, fuit semper talis fama, & de factò durat.

Ad 32.

Respondit: Omninò.

Ad 64. Procefs. fol. 819. tergo 820.

Respondit: Audivi hoc à meis Majoribus, & etiam à multis aliis fide dignis.

Ad 65.

Respondit: Narrârunt plura, & mihi metipsi contigit: dum enim circiter ante 28. annos in florida ætate mea constitutus in Ecclesia S. Wenceslai in monte Prosik propè Pragam statuam hujus Sancti valdè ruditer, & ad risum commovente figurâ elaboratam conspexissem, & ego Viris honoratis mihi assidentibus, non sine risu illam ostendissem; sensi immediatè remorsum conscientiæ, ne ob id aliquem pudorem illâ die incurrerem. Quod etjam eâdem die mihi accidit; nam post prandium, dum domum Pragam curru perrexissem, vidi post me pergentes eosdem Viros honoratos, qui priùs mecum, in eâdem Ecclesiâ erant, curavi meum currum sisti, usque dum ipsi appropinquarent. Volens ipsis loqui: descendi ex meo curru in viâ planâ, non lutosa, nec ullô modô lubricâ; subitò concidi in terram, & notabili tempore, quasi manibûs, pedibúsque ligatus, nullatenus me erigere, & consurgere potui, donec dicti viri honorati cum maxima mei irrisione discessissent.

XVI. Testis ad 31. Procesf. fol. 839. tergo.

Respondit: Sic à meis Maioribus narrari audivi.

Ad 32.

Respondit: Utique narrarunt, quod hoc etiam à suis Maioribus audiverint.

Ad Procesf. fol. 843. tergo 844.

Respondit: Audivi tam à Majoribus meis, quam etiam ex publica fama tum Pragæ, tum alibi.

Ad 65.

Respondit: Narravit defuncta Avia mea, Avus, & alii Majores mei, quod tempore insultûs Palatini quidam temerarii hæretici inceperint decutere Clathros ferreos ad sepulchrum S. Joannis Nepomuceni, & supra sepulchrum cum contemptu saltitare,

quorum unus à Deo punitus, & proſtratus veluti mortuus ex Eccleſia fuit aſportatus.

XX. Teſtis ad 31. Proceſs. fol. 877.

Reſpondit : Hoc eſt certum, hoc mihi ſemper meus Avus narraverat, quod, quandocunque aliquis temerè locum ſepulchri hujus Sancti inhonoratè attentavit, pœna Dei ſemper ſubſecuta fuerit.

Ad 32.

Reſpondit : Neceſſariò etiam Majores mei id ipſum à ſuis Majoribus narrari audiverunt.

Ad 64. Proceſs. fol. 881.

Reſpondit : Hoc meus Avus jam narraverat, quod, quicunque dishonorat hunc Sanctum, Deus illum puniat.

Ad 65.

Reſpondit : ità eſt, narrârunt mihi de illis hæreticis, qui in invaſione Palatini ſepulchrum hujus Sancti temerè violare attentârunt, à Deo tunc ſtatim punitis, ità, ut Rex Fridericus, ut ſupra dixi, curaverit locum aſſeribus claudi, ut ampliùs non daretur acceſſus, & dishonoratio evitaretur.

Concordant cum ſuprà dictis Teſtibus II. Proceſs. fol. 668. *&* 671. *tergo IV. fol.* 693, *&* 696. *terg. V. fol.* 705. *terg.* 709. *VII. fol.* 731. *terg.* 736. *VIII. fol.* 745, *tergo*, *&* 748. *X. fol.* 766. *&* 770. *XI. fol.* 777. *terg. &* 781. *XII. fol.* 789. *XIII. fol.* 803. *&* 807. *XV. fol.* 829. *&* 831. *XVII. fol.* 852. *&* 856. *XIX. fol.* 864. *tergo*, *&* 868. *XXI. fol.* 888. *&* 890. *XXIII. fol.* 899, *&* 902. *tergo.*

Fuit autem I. Teſtis Illuſtriſſimus, & Excellentiſſimus D. Franciſcus Carolus Przehorſowski S. R. I. Comes de Quaſegowitz S. C. Regiæque Majeſtatis intimus Conſiliarius, Locumtenens, & ſupremus Regni Bohemiæ Judex, annorum 75. Proc. fol. 650. tergo.

III. Illuſtriſſimus, & Excellentiſſimus D. Wenceslaus Ignatius Wratislaw S. R. I. Comes de Mitrowitz, Sacræ Cæſareæ, Re-

giæque

gíæque Maieſtatis intimus Conſiliarius, & Regiæ Cameræ Bohemicæ pariter Conſiliarius annorum 70. Proceſs. fol. 676.

VI. Perilluſtris D. Franciſcus Nicolaus Alſterle de Aſtfeldt annorum 64. proc. fol. 714.

IX. Reverendiſſimus D. Tobias Adalbertus Opitz Prælatus, & Archidiaconus ſanctæ Metropolitanæ Eccleſiæ ad D. Vitum in Caſtro Pragenſi annorum 71. proc. fol. 751.

XIV. Prænobilis, & Conſultiſſimus D. Bohuslaus Joannes Worzikowky à Kundratitz Sacræ Cæſareæ, Regíæque Majeſtatis Conſiliarius annorum 59. Proceſs. fol. 811.

XVI. D. Martinus Hawliciek annorum 70. proceſs. fol. 836.

XX. D. Joannes Benedictus Petzker ad Regias Tabulas Feudales Camerlingus annorum 78. proceſs. fol. 873. Teſtis ex officio inductus proc. fol. 137. ter.

Ex Actis Sanctorum apud Continuatores Bollandi Compulſat. proceſs. fol. 592.

Vigeſimo tertio. Illud permirum, neque minùs certum, & privilegiatum: quicunque Beati Joannis tumulum, calcârint, præſertim ſi contempſerint, eos ipsâ die infamiam incurrere, & vitare non poſſe, & omnium Catholicorum Pragenſium noſtræ, & ſuperioris ætatis conſenſu, atque exemplis plurimis conſtat.

Vigeſimo ſeptimo. Ob hanc igitur cauſam, & ſæva in calcantes exempla edita, cum jam pridem ferrei Clathri ad unius ferè ulnæ altitudinem prætenti eſſent, Canonici novis aliis cratibus ſepulchrum cinxerunt, qui clathri facilè tres ulnas altitudine æquant, ut niſi ægerrimè vix eſſe cuiquam improbo & injurio liceat &c.

Ex Joanne Thoma Peſſina de Czechord in Phoſphoro ſepticorni pag. 503. Compulſat. proc. fol. 521. à tergo, & 523. tergo.

Id porrò, quod ultionem divinam non evitent, qui locum ſepulturæ ejus temerè, & per contemptum calcant pluribus exemplis

plis recentioribus juxtà, ac vetuſtis, & quidem tot, ut facilè juſtum volumen conficere poſſem, ſed propoſitæ brevitatis memor &c. deſcribenda relinquo &c. Ampliora de hac materia idem Author inferiùs repetit, proceſs. fol. 532. & terg.

Ex Patre Joanne Tanner in vita P. Alberti Kanowski compulſat. proceſs. fol. 548. tergo.

Quia tamen reperti ſunt nonnulli, qui cultum Sancti, & Martyris Venerabili huic Viro denegarent, ejúsque apud DEUM merita deſpicerent, adeoque locum Sepulturæ ejus per contemptum auderent calcare, fiebat, ut mox Divina in eos ultio ſubſecuta oſtenderet, quô locô Martyr ille eſſet in cœlis; deprehenſum namque, & vulgò obſervatum eſt, eâ ipsâ adhuc die publicam aliquam homines illos pati ſolitos ignominiam, & graviſſimo aliquo coram plebe affici à DEO conſueviſſe pudore, quæ res in cauſa fuit primùm quidem, ut quibus ignominiæ, aut erubeſcentiæ periculum imminet, eum ſibi paſſim, hodiéque apud DEUM implorent patronum; deinde verò, ut authoritate publica humus illa tota rudibus, & raris quibusdam cratibus ferreis cingeretur in ſignum populo, ne ſacrum locum incauti facilè calcarent. Sed, quia adhuc petulantiæ patebat aditus, ſuperadditæ ſunt elegantiores, ac denſiores ferreæ crates alteræ, quæ ità nunc locum altè ambiunt, ut videantur omnem injuriam à monumento illo ſatìs prohibere, &c.

Ex Bartholomæo Paproczki in libro, cui titulus: Diadochos, ſive ſucceſſio Ducum & Regum Bohemiæ. Compulſat. proceſs. fol. 544.

Hìc multa facta ſunt miracula, quorum intuitu pro DEI Martyre habitus fuit, & quicunque adversùs hoc errat, ac frivolè cum contemptu ſuper crucem in lapide exſectam conſcendit, hac die mundi infamiam non evaſit; ex qua cauſa juſſerunt Prælati hoc Sepulchrum ferrea crate circumdare. Ex

Ex Joanne Jacobo de Weingarten in ſpeculo Principum, ſeu Monarchia Sereniſſimæ Domûs Auſtriacæ part. 2. fol. 221. Compulſat. Proceſs. fol. 618.

Ac circa hunc locum Crates factæ ſunt, ne ullus hunc locum dishonorare poſſet; ſiquidem ſæpiùs miracula contigerunt, atque etiam hoc, ut ille, qui datâ operâ, ſeu ſtudiô tantummodò unicum pedem ſuper lapidem ſepulchralem poſuit, hanc diem ſine infamia conſumare non potuerit.

Ex extractu litterarum, quæ Pragæ ſcriptæ fuerant ad quendam notum amicum ſuper devaſtatione Metropolitanæ Eccleſiæ, impreſſ. annò 1620. Compulſat. Proc. fol. 620.

Pagina ſecunda.

Feriâ ſecundâ Natalis Domini ex utraque parte penès chorum, quà ad Sepulchrum Divi Confeſſoris Joannis, uti & ex altera parte apud Sacriſtiam, quà ad S. Vitum circuitur, omnia Tabulis, & aſſeribus, ac clavis fuerunt obfirmata; de cauſa hujus rei, rarus, & diverſus eſt in communi diſcurſus, totum celatur, & ſupprimitur, nonnulli dicunt, quod quidam, qui temerè ſupra Sepulchrum D. Joannis ivit, ſicut furioſus ceciderit, & rugiebat, alii dicunt, quod præcipua quædam perſona apud Sepulchrum S. Viti ſubitaneâ morte fuiſſet demortua, alii dicunt, quod aliquid mirabile circa hæc loca apud hos Sanctos contigerit.

Sequitur Elenchus aliorum Scriptorum, qui teſtantur, quod violantes Sepulchrum Servi DEI ſemper infamiam incurrant.

LAurentius Beierlinck in Theatro vitæ humanæ tom. 4. l. 10. pag. 173. litt. L. Compulſat. Proc. fol. 503. terg.

Bzovius in annalibus Eccleſiaſticis tom. 15. pag. 214. Compulſat. Proceſs. fol. 504. tergo.

Martinus Boregk in Bohemica hiſtoria part. 1. pag. 335. compulſat. Proceſs. folio 406. ita Auctor hic Heterodoxus Proceſs. fol. 420.

Georgius Bartholdus Pontanus in Bohemia Pia lib. 4. fol. 50. Compulſat. Proceſs. fol. 574.

P. Odoricus Raynaldus in annalibus Eccleſiaſticis tomo 17. pag. 248. Compulſat. Proceſs. fol. 554.

Joannes Thomas Peſſina in Marte Moravico fol. 437. Compulſat. Proceſs. fol. 614.

P. Georgius Ferus in fama poſthuma Joannis Nepomuceni Compulſat. Proc. fol. 624. tergo, & de cratibus.

Hæc item omnia ex actis, & libro ſæpe dicto.

CAPUT QUARTUM.

Sub Innocentio decimo tertio Joannes Beatis adſcribitur, ejusdémque incorruptæ linguæ, & reliquiarum translatio celebratur.

NOndum menſis abierat, quo Innocentius decimus tertius Eccleſiam gubernandam ſuſcepit, cum cœptam ſub Deceſſore Clemente cauſam continuandam ſibi ſumpſit, Joannémque ritè Beatis adlegit, edito 31. Maji ſuper hoc Brevi Apoſtolico. Deinde votum congregationis tertiæ die 7. Junij habitæ benignè approbavit pro conceſſione officii, & miſſæ de communi unius Martyris ſub ritu duplici pro Regno Boëmiæ, & ſub ritu ſemiduplici, pro Germania, & Statibus hæreditariis Auguſtiſſimæ Domûs Auſtriacæ, & quoad translationem Corporis pro gratia ad effectum collocandi intra menſam Altaris ad arbitrium Reverendiſſimi Archiepiſcopi Pragenſis.

Ac de primo quidem, ſeu conceſſione officii, & miſſæ literæ Apoſtolicæ datæ ſunt 26. Junij: alteri autem deſtinata fuit Pragæ 4. dies Julij ejusdem anni 1721.; quæ ſolennitas in ſæpe citatis actis ſub finem præfationis ſic deſcribitur:

Vix allatum erat Nuncium deſideratiſſimæ hujus ſententiæ, & mox dies 4. Julij, Sancto Procopio ſacra, denominabatur, pro primis ſolemniis glorioſo Martyri exhibendis, quæ per præſentiam Auguſtiſſimæ Imperatricis ex thermis Carolinis Viennam remeantis, magnificabantur, dúmque tempeſtivè ſacra oſſa cum incorrupta lingua ex tumulo levata in Capella S. Wenceslai tantiſper honorificè depoſita eſſent, comparuit dicto die invitatus Regni Clerus, Regium Gubernium cum cæteris Dicaſteriis, Univerſitas Pragena, cum Magiſtratibus triurbis, confluxit vix non integra Boëma Nobilitas, & innumerus fuit populus præſens, ut & videret prodigium, quod Deus cum conſervata ſacra lingua operatus erat, & ut ſacra oſſa veneraretur; portavit in ordinata proceſſione ſæpius dictam ſacram linguam Reverendiſſimus, & Celſiſſimus Ordinarius, ſacrum Corpus autem humeris impoſuerunt ſex Canonici Eccleſiæ Metropolitanæ usque ad Domum Præpoſitalem, ubi illud ſuſceperunt ſex in Regno Prælati, quibus in deſignata ſtatione ſex alii, & his Univerſitatis Profeſſores, his autem Leutomericenſis, & Reginæ Radecenſis Eccleſiarum Canonici, & demum Curati Pragenſes ſucceſſerunt, donec ad introitum Metropolitanæ Eccleſiæ, portandi honor ad Canonicos iterum redierit, qui illud ad menſam ſupra tumulum intra duo Altaria Sancto noſtro jam à pluribus annis conſtructa repoſuerunt, in qua defactò publicæ venerationi expoſitum conſpicitur, Sacra autem lingua in Capella S. Wenceslao dicata religiosè cuſtoditur; claudebatur Solemnitas hymnô Ambroſianô, & Sacrificiô Miſſæ Deo in honorem S. Joannis oblatô; continuata fuit ſolemnitas inexplicabili hominum confluxu per octiduum, ſed & hoc lapſo non ceſſat devotus populus quotidiè apud Sacra Oſſa comparere, & patroci-

nium implorare, vel pro impetratis gratiis gratias referre; fruitur is nunc Martyris honore per Authoritatem Christi in terris Vicarii, qui, ut ipsum formali Canonizatione ante diem Anniversariam Sanctorum Albo inserat, sperant, & rogant devoti Clientes, est ad hoc materia præparata, prodigia, & miracula examinata, & per juratos Testes probata, & quid testibus opus est? cum Deus Sanctitatem Viri per conservationem illius instrumenti, quô Secretum Sacramenti custodire, & potiùs mori voluit, militanti Ecclesiæ manifestam reddat, nec enim hic naturalis ratio obtendi, nec oculus falli potest, qui de hoc dubitat, scrutetur Medicorum, & Chirurgorum examina, adeat Pragam, & magnalia Dei videbit, per quæ virtutem sui fidelis Servi coronavit. Hæc ibi.

Ultimum hoc novum, & insigne miraculum Postulatores Processûs secundi art. 1. num. 6. sic proposuêre:

Porrò ejusmodi manifestationis gloriæ B. Joannis novum nuperrimè emersit augmentum ob evidentissimum prodigium, quod hactenus in abdito manserat, occasione aperitionis Sepulchri, præmissâ recognitione identitatis, ex depositione duorum Testium *Summario n.* 14. *§.* 1. *&* 2., ac ex inscriptione nominis Joannes de Pomuk *ibidem §.* 9. cum assistentia trium peritorum in arte Medica, ac duorum in Chirurgica, *ibidem §.* 3. eô apertô, egestáque humô, quâ loculus oppletus erat, aspectui se obtulit cadaver ejusdem B. Joannis, *ibidem §.* 10., quod, licet carne exutum, nihilominus apparuit eâ formâ collocatum, ut inspectô naturali ordine concinnius adaptari non potuisset juxta judicium Medicorum, *ibidem §.* 12. 16. *§.* 19., 23. *&* 26. 30. & Chirurgorum *ibidem §.* 33. 37. *&* 40. Ulteriùs Castæ lateris sinistri succô plenæ, seu quodam oleaginoso humore madidæ visæ sunt, ut referunt Medici, *ibidem §.* 13. 20. *&* 27, & concordant Chirurgi, *ibidem §.* 34. *&* 41.

At

At hìc prodigiis modum non ſtatuit Divinæ diſpenſationis dignatio. Tota Corporis mole, ut mox dictum, exesâ, eáque oſſibus duntaxat hærente, lingua reperta eſt corruptionis expers, manénsque in ſubſtantia, figura, & colore, quibus pars hæc verè prædita eſt. Sic affirmant periti omnes, *Summario dicto n.* 14. *§.* 14. 21. 28. 35. *&* 42. una voce, & conſenſu ejusmodi conſervationem naturæ vires excedere concludentes, ex quo lingua inter cætera hominis membra celeriori obnoxia ſit conſumptioni, & citra miraculum in decurſu trium ſæculorum, & ultrà, illam dari non potuiſſe, *ibidem §.* 16. 23. 29. 37. *&* 44.

Incorruptioni linguæ mirabile aliud in occipite acceſſit ſtigma. In parte ſiquidem illius ſiniſtra obſervata eſt duplex macula rubrofuſci coloris, parvæ peripheriæ, quarum una aliquantum dura, altera verò mollis, paulatim compreſſa, in parvum deſiit foramen, *Summario n.* 14. *§.* 15. 22. 29. 36. *&* 43. quas maculas productas ex alliſione Corporis in aliquam petram, cum B. Joannes in Moldavam flumen dejectus fuit, vel ex alia violenta percuſſione, cum ſcilicet cruciaretur, ſententia fuit unanimis peritorum, *ùt in §§. proximè citatis.*

Quid autem portenderit Deus hiſce Omnipotentiæ ſignis, humanæ imbecillitatis non eſt ſcrutari. Hoc unum tamen pro Sanctitatis Nepomuceni demonſtratione reverenter edicere fas ſit, quòd, cum ille Divino obtemperans præcepto, cuſtodiam linguæ poſuerit, ne arcanum Sacramentale vulgaret, ea propter hæc pars in heroicæ virtutis præmium ſupernè clarificata fuerit: Notum eſt, quod de Lingua S. Antonii vulgò Patavini contigit, ſex luſtra, paulóque plùs ab ejus obitu, effluxerant, quando in translatione Corporis peracta annô 1263. Lingua illius apparuit incorrupta; quô prodigio percitus S. Bonaventura, tunc adſtans in eas voces prorupit: *ô Lingua benedicta, quæ ſemper Dominum benedixiſti, & alios benedicere feciſti, nunc manifeſtè apparet, quanti exiſtis meriti apud Deum* - - Sic habetur in libro vetuſto miraculorum S. An-

tonii cap. 7. num. 69. apud Continuatores Bollandi ad diem 13. Junii.

Nec diſſimile eſt, quod de eodem S. Bonaventura in Oratione habita pro ejus Canonizatione retulit Advocatus Conſiſtorialis Octavianus de Martinis; pro compendio ſiquidem illius Sanctimoniæ palam fecit, quòd in translatione cadaveris centeſimo, & ſexageſimô annô, poſtquam Sanctus vitâ deceſſerat, ſecuta, dum reliquum Corporis erat conſumptum, Caput ſolidum in cunctis partibus repertum fuerit, ut evincitur ex actis Canonizationis poſt ejus opuſcula tom. 2. Quarè actum videtur, quod, ſicut Deus morem, ac inſtitutum piè, ſanctéque concionandi, ac loquendi, quô uterque Confeſſor illum glorificaverant, prodigiosâ Linguæ, Capitísque conſervatione honoravit, ità pari pactô per Linguæ incorruptionem Martyris fortitudinem, qui eūm ſilentiô confeſſus eſt, modò exaltare dignoſcatur. Hæc in dicta poſtulatione. Sed hæc juverit ex ipſis Actis Canonizationis ediſcere, ubi ſic à fol. 363. Summarii ſecundi Proceſſus num. 14.

Die decimâ quintâ Aprilis anno milleſimo ſeptingenteſimo decimo nono, horâ nonâ de mane, & ſubſequentibus habita fuit, præmiſſis præmittendis, ac obſervatis obſervandis, Viſitatio Sepulchri, & Corporis, ſeu Reliquiarum Venerabilis Servi Dei Joannis Nepomuceni, in Sancta Metropolitana Eccleſia ad Divum Vitum in Caſtro Pragenſi, coram Illuſtriſſimo, & Reverendiſſimo Domino, Domino Ferdinando, Dei, & Sanctæ Sedis Apoſtolicæ gratiâ Archi-Epiſcopo Pragenſi, Domino Promotore Fiſcali Joanne Franciſco Blowsky, Domino Procuratore cauſæ Bernardo Henrico à Germeten. Miniſtris & Peritis, & aliis, vi Inſtructionis à Domino Judice deputatis, nec non Teſtibus pro ſeſſione alias adhiberi ſolitis, & me Notario Actuario præſentibus, ubi clauſis foribus Eccleſiæ, & omnibus aliis excluſis, deinde proceſſum fuit ad præaſſertam Viſitationem modo ſequenti.

Poſtea-

Posteaquam Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus, Dominus Archi-Episcopus, quà Judex, supradictâ die, horâ dimidiâ nonâ de mane, ex Palatio, seu Residentia Archi-Episcopali comitantibus eundem suis, quos habet, Aulicis, & aliis, ad supramemoratam Ecclesiam Metropolitanam Divi Viti in Castro Pragensi advenisset, & coram majori Ara ibidem genuflexus aliquantùm orâsset, comparuerunt deindè admodùm Reverendi Domini Joannes Florianus Hammerschmidt actualis Vetero-Pragæ in Theyn Curatus, & Wenceslaus Constantinus Potutzjek dictæ Metropolitanæ Ecclesiæ Divi Viti in Castro Pragensi Sacristanus ad perhibendum testimonium veritatis, de loco Tumulationis, seu Sepulchri Venerabilis Servi Dei Joannis Nepomuceni, & eo designando per Nuncium deputatum juratum Michaëlem Zastiera pridie oretenus citati. Quibus taliter, ut suprà comparentibus, Illustrissimus & Reverendissimus Dominus, Dominus Archi-Episcopus, quà Judex, detulit Juramentum veritatis dicendæ, & secreti servandi. Quod juramentum etiam sibi delatum & acceptum, ipsi in continenti in manibus altefati Illustrissimi & Reverendissimi Domini, Domini Archi-Episcopi, qua judicis, singillatim, & unus post alterum flexis genibus deposuerunt, ac præstiterunt in forma.

Sequitur Tenor Formæ Juramenti.

Post quod juramentum ab utroque supranominatorum singillatim, ac unus post alterum corporaliter præstitum, & depositum, fuit unus post alterum interrogatus.

Primò quomodo vocatur, & cujus est ætatis? Respondit: Vocor Florianus Hammerschmidt actualis Vetero-Pragæ in Theyn Curatus, sum annorum sexaginta sex die quarta Maji præsentis millesimi septingentesimi decimi noni anni complemendorum.

Secundo interrogatus, Scitne locum Tumulationis, seu Sepulchri Venerabilis Servi Dei Joannis Nepomuceni, an, & ubi illud in hac Metropolitana Ecclesia existat?

Respon-

Respondit. Semper audivi & legi, & fuit talis fama publica, quod hic in Ecclesia Metropolitana Sancti Viti; in ambitu versùs Portam ex parte sitam sepultus jaceat, estque hoc publicum, & notorium, & vidi etiam ad hoc illius Sepulchrum homines flectentes, & orantes.

Post hoc vocatus est alter, interrogatúsque.

Ad primum quæsitum, ut supra.

Respondit. Vocor Wenceslaus Constantinus Potutzjek Sanctæ Metropolitanæ Ecclesiæ actualis Sacristanus, ætatis meæ sum annorum triginta quinque.

Ad secundum quæsitum autem.

Respondit. Scio usu quotidianô, quia video homines ad Sepulchrum hoc flectentes, devotionem peragentes, sicut & Sacerdotes Missas legentes, & etiam sic semper audivi, & legi, estque de hoc publica vox, & fama.

Post hanc factam depositionem, vocati fuerunt tres Medici, & duo Chirurgi superius in actis jam nominati, videlicet D. Joannes Franciscus Leo, seu Löw ab Erlsfeldt, D. Joannes Carolus Puchmann, & D. Sebastianus Fuchs Medicinæ, & respectivè Chirurgiæ Doctores, nec non D. Joannes Jacobus Schutzbreth, & D. Ferdinandus Schoberth de Hochenorth jurati Chirurgi; prætereà duo Scriptores, seu Antiquarii, nominatim admodùm Reverendi Domini Joannes Florianus Hammerschmidt, & Wenceslaus Constantinus Potutziek supradicti.

Quibus omnibus Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus, Dominus Archi-Episcopus detulit Juramentum veritatis dicendæ, servandi secreti, quod Juramentum etiam sibi taliter delatum, & acceptatum, illicò in manibus altememorati Illustrissimi, & Reverendissimi Domini, Domini Archi-Episcopi, quà Judicis, in primis Medici, & Antiquarii supradicti, posteà Chirurgi, ut infrà singillatim, & unus post alterum flexis genibus præstiterunt, & corporaliter deposuerunt in forma.

Sequi-

Sequitur Tenor Formæ Juramenti.

Poſtmodum acceſſerunt ſupra recenſiti duo jurati Chirurgi, & unus poſt alterum genuflexus præſtitit Juramentum.

Sequitur Tenor Formæ Juramenti.

Quo Juramento à dictis Dominis duobus juratis Chirurgis, nempe Domino Joanne Jacobo Schutzbreth, & Domino Ferdinando Schoberth de Hochenorth corporaliter præſtito, poſtea deductus fuit Illuſtriſſimus, & Reverendiſſimus Dominus, Dominus Archi-Epiſcopus, qua Judex, omnibus, qui ad Viſitationem, & aperitionem Sepulchri ſpectabant, & neceſſarii erant, eundem à majori Ara ad ambitum ſupra nominatum in dicta Metropolitana Eccleſia ſitum comitantibus, cui ibidem conſtituto à Domino Joanne Floriano Hammerſchmidt, & Domino Wenceslao Conſtantino Potutzjek jurato, (ut ſupra) hoc in paſſu, auditis, ac examinatis, monſtratus fuit locus tumulationis, ſeu Sepulchri, in quo Corpus Venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni ſepultum jacet; ubi remoto, die antecedente per Fabros murarios, poſt depoſitum ab eisdem (ut ſuprà in actis) corporale juramentum, Mauſolæo, ſeu Cincturâ circa prædictum Sepulchrum venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni, de anno milleſimo ſexcenteſimo nonageſimo ſecundo affabre factâ ut forma ejus in Cupro exciſa, & in rubro taffeta expreſſa, infrà in actis appoſita, plurimis Lampadibus potiſſimum ex argento, item Anathematibus, & Tabellis, atque Cereis magnæ craſſitudinis, & ponderis ſuprà, & circa prædictum Sepulchrum reſpectivè pendulis, & appoſitis (de quibus, uti & de inſigni Candelabro, ex aurichalco, in lapide ſepulchrali ſæpedicti Venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni collocato, nunc autem inde levato, ac remoto in viſitatione, & recognitione Lampadum, monumentorum, &c. infrà agetur) indicatáque per Illuſtriſſimum, & Reverendiſſimum Dominum, Dominum Archi-Epiſcopum, quà Judicem, ad captum omnium ibidem præſentium deputatorum, & qui aliàs neceſſarii erant, pœnâ ex-

H com-

communicationis latæ ſententiæ contrà quemlibet, qui auderet, cujusvis devotionis prætextu, ex dicto ſepulchro, ſeu corpore, aut Veſtibus Venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni aliquid etiam minimum auferre, aut ibidem quidpiam apponere.

Poſteà deventum fuit ad aperitionem Sepulchri, levato priùs à Sepulchro ejusmodi ſuperimpoſito lapide Sepulchrali formâ oblongâ, coloris fuſci ex marmore; longitudinis propè quatuor, & latitudinis propè duarum ulnarum, craſſitudinis autem aliquid ſupra ulnæ quadrantem: una cum Clathris, ſeu Cratibus ferreis minoribus rudis operis lapidi infixis, longitudinis tantæ, quanta eſt lapis ſepulchralis, nimirum propè quatuor ulnarum, & altitudinis unius ulnæ, per Fabros ſerrarios, & ferrarios expoſt ad vicinum Sacellum depoſitis. Quòd autem memoratus lapis ſepulchralis, in ſui per Fabros murarios facta, ex Sepulchro remotione, per medium fractus fuerit, dederant iidem Fabri murarii rationem ſcientiæ, quòd lapis iſte, ſit antiquiſſimi laboris, & per temporis diuturnitatem hinc indè attritus. Poſt hoc vocati fuerunt Fabri ſerrarii, & ferrarii ſupranominati, qui de antiquitate dictorum Clathrorum, ſeu Cratium ferrearum, vi à ſe præſtiti Juramenti unanimiter edixerunt, quòd opus hoc Cratium ſit ab aliquo Fabro ſerario confectum, ídque propter ligaturas, judicéntque ex ipſiusmet operis ruditate, eſſe ducentorum, vel trecentorum annorum; has Crates autem ſeu Clathros ferreos, ideò fuiſſe appoſitos, ne dehonoraretur hoc Sepulchrum, & circa hujusmodi Sepulchrum ſingulare eſſe id, quòd apud alia, etiam Archi-Epiſcoporum & Epiſcoporum, atque Canonicorum in Sancta Metropolitana Eccleſia Pragenſi exiſtentia Sepulchra, quid ſimile non inveniatur. Quoad lapidem ſepulchralem, autem teſtati ſunt, & judicarunt, teſtantur, & judicant periti, quòd lapis iſte ſepulchralis jam trecentis, aut ducentis annis, & ultra videatur fuiſſe ſepulchro ſuperimpoſitus, cùm ferme totus hinc inde ſit mutilatus, & ab igne, & incendio, quod hic Pragæ de anno milleſimo quinquageſimo quadrageſimo primo in

Arce

Arce Regia exortum, eſt, adeò læſus, ut hinc inde ſuprà illum ſint foramina ad craſſitiem unius digiti.

Et quia per ſedulam inſpectionem compertum fuit, quòd ſuper eodem lapide ſepulchrali, in ſummitate ejusdem inciſa, ſeu inſculpta ſint charactere prorſus antiquiſſimô, ſequentia videlicet:

JOANNES DE POMVK.

HInc auditi, & exanimati deſuper Antiquarii, ſeu Scriptores practici characterum antiquorum ſupradicti, nempè Dominus Joannes Florianus Hammerſchmidt, & Dominus Wenceslaus Conſtantinus Potutzjek, vi ſui à ſe (ut ſuprà in actis) corporaliter præſtiti juramenti, judicarunt, & cenſuerunt, judicant, & cenſent, quòd ſit in hoc lapide ſepulchrali talis character, prout illô tempore, videlicet de anno milleſimo tercenteſimo octuageſimo tertio in uſu erat, ac etiam ex ea ratione, quòd apices literarum, in Sacello Sternbergico Beatiſſimæ Virginis Annuntiatæ, ſepulchro Venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni vicino, ſuprà murum colore nigrô ſcripti, & appoſiti de anno milleſimo biſcenteſimo trigeſimo, & ex parte adverſa de anno milleſimo biſcenteſimo, ſeptuageſimô octavo ſint conſimiles, & ejusdem formæ, cujus ſunt apices literarum ſuper lapide ſepulchrali d. Ven. Servi DEI Joannis Nepomuceni inciſi, ſeu exſculpti.

His peractis, deinde proceſſum eſt ad ejectionem Terræ, ſeu expoſitionem de ſepulchro præfato, cujus longitudo trium ulnarum, latitudo autem unius ulnæ, & unius quadrantis fuit obſervata. Et poſtquam ejusmodi Terra ad bonas duas ulnas infra lapidem ſepulchralem, ut ſupra, levatum, ac remotum, expoſita fuiſſet, inventum fuit Corpus, quod jacuit in pleno ordine, prout poſitum erat, verſus Orientem, ſicut Sacerdotes tumulari ſolent, capite ad dextram partem aliqualiter inclinatô, poſitis per Crucem manuum Oſſibus ſine carne, & ſarcophago, præter ali-

quas minutias ejusdem lignei ſarcophagi, quas jurati arcularii, circà hoc examinati partim ex quercu, partim ex pinu eſſe depoſuerunt; ſicut & minutias nigri coloris, quæ creduntur ex veſte Clericali, & particellam materiæ ſubrubræ.

Demum ad inſtantiam D. Promotoris Fidei Joannis Franciſci Blowsky Juris Utriusque Doctoris vocavit Illuſtriſſimus, & Reverendiſſimus Dominus, Dominus Archi-Epiſcopus, quà Judex, Dominos Medicos, juramentô obſtrictos, una cum Chirurgis pariter juramentô obſtrictis, & petit d. Dominus Promotor Fidei, ut tam iidem Medici, quàm Chirurgi, in virtute graviſſimi Juramenti circumſtantialiter edicant, quid, & qualiter, de hoc Corpore ſentiant, & an aliquid particulare, ac ultra naturale penes illud inveniant, & ſentimenti ſui congruam reddant rationem; luſtrato igitur Corpore, edixerunt ad infraſcripta quæſita; Medicus primus D. Joannes Franciſcus Leo, ſeu Löw ab Erlsfeldt.

Quæſitum primum.

Quomodo vocatur, & cujus ætatis?

Reſpondit. Vocor Joannes Franciſcus Leo ab Erlsfeld (ſic enim Romæ in Academia de anno milleſimo ſexcenteſimo ſeptuageſimo quinto in anno Sancto immatriculatus invenior) ætatis ſeptuaginta unius anni.

Quæſitum ſecundum.

Quot annis in Profeſſione Medica perſiſtit?

Reſpondit. Quadraginta octo anni lapſi ſunt, à quo in Univerſitate Carolo-Ferdinandea Pragenſi in Doctorem Medicinæ promotus ſum! Profeſſor autem in eadem Medicina, triginta aliquot annis. Senior verò, annis viginti, pluries Rector Magnificus, & facultatis Decanus, Aulæ Cæſareæ Medicus, & ſuæ Sacræ Cæſareæ, Regiæque Catholicæ Majeſtatis Conſiliarius.

Quæſitum tertium.

Multasnè per hoc tempus exercuit Anatomias?

Reſpon-

Respondit. Romæ, & Paduæ plures. Hic autem Pragæ etiam plures, partim etiam præparavi.

Quæsitum quartum.

Respondeat in virtute gravis præstiti Juramenti, quid de Corpore hic exhibito Venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni, & qualiter sentiat?

Respondit. Ego omni, quâ humanâ potest fieri observantiâ, & sedulitate, circumspectione, & dexteritate, hocce Corpus, omni quidem Carne orbatum deprehendo. Ossa verò integerrimè, ità sibi unita, ut nullâ arte melius, & firmius jungi, ac componi potuissent. Unicum tamen Os Thoracis, Sternum dictum (quod meô judiciô videtur à pondere lapidis, & copiosæ terræ incumbentis compressum) à Costis aliàs ipsi insertis, disjunctum, & separatum invenio; Costæ autem omnes ferè integræ à parte postica Vertebris dorsi firmissimè, & naturaliter junctæ sunt. Imo (quod admiratione dignum invenio) lateris sinistri Costæ propemodum adhuc omnes succulentæ visu, & tactu apparent; Caput à multitudine incumbentis terræ versus Nucham, obliquè depressum, submissè aliqualiter jacens, conspicio externè integrum maxillis utrisque cum Dentibus ad invicem rite unitis, internè Ossibus Palati Æthmoïdis, seu Nasi, aliísque vicinis, nonnisi sine speciali DEI dispositione consumptis, nam dum Calvariam Terrâ repletissimam, sed evacuatam intueor, ad stuporem, & admirationem massam quandam in figura, substantia, textura fibrosa, nec non colore rubro, adæquatè veram linguam repræsentantem conspicio, & reperio, qualem etiam tutâ conscientiâ esse assero, tanquam meô judiciô Instrumentum, quo Sanctum Sacramentum servavit, custoditam esse firmiter credo.Ættereà in Calvariæ occipite, ex sinistra parte maculam quandam rubrofuscam, in magnitudine duplicati aurei, similem paulò supra maculam magis nigricantem undiquè mollem (quæ compressa in foramellum concidit) Calvariam penetrantem observo, prout in Osse (lateris

ejusdem) ſcapulæ. Quas maculas forſitan ex dejectione tantæ altitudinis Pontis, & alliſione in lapidem quendam, aut aliâ violentiâ illatâ inde ſubſecutas judico. Cæterùm toti Corpori nihil prorſùs deeſſe ſedulò obſervo, præterquam dextri genu patellam, ac unum, alterumve Oſſiculum metatarſi, quæ ſenſum meum hucusque effugerunt. Poſteà ad novam factam a D. Promotore Fiſcali inſtantiam ex eodem D. Medico.

Quæſitum quintum.

Poteſtnè Excellentiſſima Dominatio Veſtra optima conſcientia, & pro genuina veritate hæc omnia mox recenſita edicere, præcipuè autem ratione Linguæ; & unde ſcit, quòd ratione ejusdem Linguæ aliquid plane extraordinarium, & ſupernaturale inveniatur? Deſuper.

Reſpondit. Poſſum, & edico, quòd autem linguam concernit, quòd hæc citra miraculum, naturaliter conſervari non potuerit, inde infero; quia apud alia Corpora membrum linguæ primum putrefactioni obnoxium eſt. Hic verò in tanta temporis intercapedine, quæ tria Sæcula excedit cum hac ſubſtantia, figura, & integritate, atque colore naturaliter conſervari non potuit.

Quæſitum ſextum.

Unde credit veſtra Dominatio, quòd præſens Corpus ſit Corpus Venerabilis Servi Dei Joannis Nepomuceni?

Reſpondit. Hoc ego ideò credo, quia inſcriptum eſt lapidi Sepulchrali JOANNES DE POMUK. Item quia hoc toto tempore vitæ meæ ità audivi. Idem ex Hiſtoricis probatiſſimis legi, vidique Venerationem fieri ad hunc Tumulum. Item quia vidi particulas veſtimenti nigri, & ſubrubei coloris, quod ſepulturam Viri Sacerdotis denotat. Maximè autem me convincit tam ſuccoſitas inconſueta Oſſium, quàm ſupernaturalis conſervatio Linguæ, & ſigna Concuſſionis Calvariæ, & Oſſis Scapulæ ſiniſtræ. Firmum autem eſt, quòd violenter de Ponte dejectus fuerit, & hinc hæc ſigna vulnerum, & concuſſionis monſtrant.

Medi-

Medicus ſecundus D. Joan. Carolus Puchmann.

Ad quæſitum primum ut ſuprà.

Reſpondit. Vocor Joannes Carolus Puchmann, ætatis meæ quinquaginta quatuor annorum.

Ad quæſitum ſecundum, ut ſuprà.

Reſpondit. In Profeſſione Medica perſiſto triginta annis. Promotus autem ſum in Carolo-Ferdinandea Univerſitate Pragenſi ante annos viginti quatuor, fui verò in praxi ante promotionem aliquot annis, quia apud D. Doctorem Medicinæ quondam Jacobum Dobrzansky de Nigroponte Socerum meum eandem praxim frequentavi, & cum ipſo practicavi.

Ad quæſitum quartum ut ſuprà.

Reſpondit. Dum omni ſedulitate, & cum omnibus circumſtantiis hocce Corpus ſufficienter intuitus fuiſſem, video quidem ſine Carne eſſe; Oſſa autem ità articulata ſibi invicem, ut nullo modo meliùs componi potuiſſent; & ita quidem, quòd nulla ſuſpicio ſubeſſe poſſit, cum Oſſibus his nunquam motum fuiſſe. Hoc tamen obſervo, quòd os Sterni, ſeu Thoracis deorſum compreſſum ſit à pondere Terræ; Coſtæ verò ferè integræ, partim protuberantes, partim fractæ, & partes in Terra intra Thoracem exiſtentes inventæ; attamen Vertebris Spinæ Dorſi firmiſſimè, & prorſus naturali modò cohærentes, & quod ſingulare eſt à parte lateris ſiniſtri, Coſtæ propemodùm omnes adhuc ſucculentæ viſu, & tactu quaſi oleoginoſæ apparent. Caput reſpectu viſæ peripheriæ externæ totum integrum; Maxilla utraque, ſuperior nempe, & inferior, dentibus in utraque integris adeò arctè clauſis reperitur, ut nè tenuiſſimum filum intra dentes imponi poſſit. Maxilla autem inferiore amotâ, adverto, terram intus eſſe, hac ſeparatâ, Calvaria expoſita, adverto copiam terræ in eadem Calvaria eſſe, hac effusâ, invenio adhærentem paululum excidere aliquam peculiarem ſubſtantiam, eámque mollem, laxam, raram, & ſpongioſam, adeò quòd nihil aliud judicem eſſe, niſi veram linguam,

maxi-

maximè cum ad radicem Linguæ, quatuor propaginationes advertam, quas nil aliud esse judico, nisi quatuor musculos, in principio cuspidata, debitè sicut lingua solet esse, in medio latior, color verò prorsùs linguæ conveniens, rubellus. Calvariâ exemptâ, & à parte exteriore considerata, in Osse Occipitis parte dextra est macula subnigra duplex versùs partem magis inferiorem major, & dura; ac si tantum esset quædam suffusa nigredo; magis superius pars prorsùs nigra, & mollis, quam dum premo, pertingo usque ad peripheriam interiorem Calvariæ adeò quòd perfectum foramellum maneat. Ex quibus judico, tam foramellum hoc, quàm maculam hanc magis infrà sitam, esse factam ab ictibus ad Venerabile caput impactis, an verò citiùs, quàm deorsum ad Flumen præcipitatus fuerit, facti sint hi ictus; an serius dum in flumen decidisset contusione facti fuerint, dici non potest, nam certum est, quòd pars contusa citiùs corrumpatur, quàm non contusa, & inde etiam totam reliquam Calvariam immunem mansisse judico.

Ad quæsitum quintum ut suprà.

Respondit. Possum, & etiam dico, quòd autem linguam attinet, Deus peculiari, & linguæ taciturnæ convenienti miraculo hanc reposuit ad Occiput, quia Ossa Palati omnia consumpta sunt; Ita ùt Calvaria exempta, sine omni fornice, seu sine omnibus Ossibus palati existat, & tantum Dentes in Maxilla superiore hæreant; quòd autem quid speciale, & supernaturale sit circa hanc Linguam, apparet exinde, cùm lingua peculiaris sit substantia, eàque mollis, laxa, rara, spongiosa de saliva multùm participans, adeòque facillimè corruptibilis, consequenter in quartum Sæculum, circa miraculum conservari non potuisset.

Ad quæsitum sextum ut suprà.

Respondit. Ego credo Corpus hoc esse Corpus Venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni, ex eo, quòd non tantùm super lapide Sepulchrali oculis meis viderim, & legerim inscriptionem

JOAN-

JOANNES DE POMUK, sed etiam quia hoc loquuntur omnes Historiæ, & per totum tempus vitæ meæ ità audivi, quòd in hoc ipso loco jaceat Corpus Venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni; cultum etiam ibi vidi, & signum Martyrii, dejectionis nimirum violentæ in aquam ex foramello, & concussionibus duabus quæ in Osse Occipitis observo, me convincit, ac demum conservatio Linguæ mihi tollit omne dubium.

Medicus tertius Dominus Sebastianus Fuchs.

Ad quæsitum primum ut suprà.

Respondit. Vocor Sebastianus Fuchs, Medicinæ, & Chirurgiæ Doctor, ætatis meæ quadraginta sex annorum.

Ad quæsitum secundum ut suprà.

Respondit. Chirurgiæ Doctor promotus sum Romæ anno millesimo sexcentesimo nonagesimo, Medicinæ autem in universitate Carolo - Ferdinandea Pragensi anno millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo; praxim medicam sequor ab isto tempore.

Ad quæsitum tertium ut suprà.

Respondit. Exercui hic publicè in Universitate Pragensi binas, & plures privatas, & interfui tempore studiorum in diversis Universitatibus, in specie Romæ, Patavii, & aliis plurimis.

Ad quæsitum quartum ut suprà.

Respondit. Video, quòd Corpus Venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni ità jacuerit, ut non possit Corpus magis naturaliter compositè jacere, in illo loco, ubi per Historiam fide dignam, scimus, illud ante tercentum triginta sex annos religiosè depositum fuisse. Ab omni Carne quidem esse orbatum, integerrimè tamen ità esse conjunctum, ut nullâ arte etiam anatomicâ, ita naturaliter conjungi Ossa invicem potuissent. In sterno autem tanquam Os Thoracis à pondere Terræ compressum deprehenditur, ita ùt à Costis illud ipsum Os sternum necessariò disjunctum sit. De cætero Costæ sunt omnes ferè integræ in parte postica vertebris Dorsi firmissimè, & naturaliter connexæ. Admiratione autem dignum est, quod Costæ sinistri lateris prope-

modum omnes ſucculentæ, & verè oleoginoſæ viſu, & tactu ſint, Caput in ſuo ſitu, & figura per ſuas vertebras Colli debitè annexum eſt, ſolummodò, quòd parùm versùs dextram partem obliquè depreſſum fuerit. Externæ maxillæ ſibi invicem mediantibus dentibus limpidiſſimis correſpondent, internè Oſſa Palati Athmoidis, ſeu Naſi cum reliquis vicinis conſumpta ſunt nonniſi ſpeciali gratiâ DEI ſic diſponentis, ut conſervaretur Lingua, quam, poſtquam Caput involutum fuiſſet cum copia Terræ ex Calvaria decidentem, reperio; quam linguam ſecundùm figuram, ſubſtantiam, texturam fibroſam, nec non colore rubró naturali conſtitutam, aliam partem Corporis, vel aliud quid heterogennii minimè ſuſpicari poſſum. In Calvaria præterea, & quidem in Occipite ex ſiniſtra parte obſervo maculam quandam rubroſuſcam in magnitudine duplicati aurei, proùt aliqua macula paulò ſupra aliqualiter ſubnigricans, tota mollis, ita ùt parùm compreſſa in foramellum deciderit. Quas maculas, proùt, & illam, quam in Scapula ſiniſtra obſervo, judico obveniſſe ex aliqua violentia ante mortem introductas, ſive ex alliſione ad lapidem in dejectione, ſive ex ictibus ante dejectionem illatis.

Ad quæſitum quintum ut ſuprà.

Reſpondit. Poſſum, & dico, quoad miraculoſam conſervationem, & durationem Linguæ, quòd Lingua ſit ſubſtantiæ tenerrimæ, & maximè corruptioni obnoxiæ; Omnis autem reliqua pars carnoſa denſior, tenacior, proùt, & ipſa Oſſa Palati, aliorúmque conſumpta fuerunt, hæc non niſi miraculosè conſervata dici poteſt.

Ad quæſitum ſextum ut ſuprà.

Reſpondit. Credo primò ex inſcriptione ſuper lapide Sepulchrali, quam vidi, & legi tenoris ſequentis JOANNES DE POMUK. Item ſecundò ex fide hiſtorica, ex monumentis ibi poſitis, & Cultu, qui quotidiè fit ipſi. Item ex iſtis particulis veſtimenti nigri, & cerulei coloris, ex quo conjecturam capio, Sacerdotem ibi depoſitum fuiſſe. Tollit mihi autem omne dubium

mira-

miraculosa conservatio Linguæ, & Maculæ in Calvaria repertæ, quæ sufficiens testimonium mihi præbent, Corpus Venerabilis Servi DEI Joannis Nepomuceni illud ipsum esse.

Postmodum vocati Chirurgi infrà nominati, qui singillatim, & unus post alterum ad eadem quæsita, ut suprà in Idiomate Germanico proposita deposuerunt, & edixerunt, ut sequitur.

Chirurgus primus D. Joan. Jacobus Schutzbreth.

Ad quæsitum primum.

Respondit. Ego vocor Joannes Jacobus Schutzbreth, ætatis meæ sexaginta quinque annorum.

Ad quæsitum secundum ut suprà.

Respondit. Ego ab infantia penes hoc sum educatus, siquidem meus defunctus Parens etiam Regni Chirurgus fuerit. Hic autem fui examinatus, & approbatus in hujate Universitate Carolo-Ferdinandea Pragensi.

Ad quæsitum tertium, ut suprà.

Respondit. Ego diversis Anatomiis interfui, & etiam ipsemet ejusmodi operi manum apposui.

Ad quæsitum quartum, ut suprà.

Respondit. Ego aliter edicere non possum, quàm quòd Corpus hoc quidem sine carne; Ossa tamen taliter sibi unita sint, quòd meliùs, & firmiùs jungi, & componi non potuissent. Præter os thoracis, quod sternum vocatur, & fortè ex pondere Terræ à Costis separatum invenitur. Costæ sunt omnes ferè integræ, & à parte postica vertebris dorsi formiter, ac modô naturali sibi cohærentes, & quod singulare est, Costæ sinistri lateris sunt ferè omnes adhuc succulentæ, & quodammodò oleoginosæ. Caput externè est integrum, ambabus maxillis cum dentibus ad invicem unitis; internè autem ossa Palati cum aliis vicinis consumpta. Ex Calvaria Terræ repleta, sed evacuata prodit quædam massa in figura, substantia, & colore rubro, veram linguam repræsentans, prout etiam, quòd hoc ipsum vera figura sit, bonâ conscientiâ judico, & dico. Ultra inveniuntur in Calvariæ Occipite duæ ma-

cu'æ, quarum una rubro fuſca, & aliquantum dura, altera autem magis nigricans, & adeò mollis, ut digitô compreſſa, foramellum apparuerit. Quæ maculæ conjecturaliter, vel ab impactis duris ictibus, aut in violenta illa præcipitatione ad aquam provenire debent.

Ad quæſitum quintum, ut ſuprà.

Reſpondit. Ità eſt, hoc poſſum edicere, & dico vigore à me præſtiti Juramenti; quòd autem lingua miraculosè fuerit conſervata, hanc reddo rationem. Cùm lingua ſit talis pars, & membrum corporis, quod facillimè corrumpi ſolet; iſta pars autem jam ultra trecentos annos incorrupta reperiatur, ideò aliter judicare nequeo, quàm quòd hæc ejusdem conſervatio ſit ſupernaturalis, & vel eò magis, cùm aliæ carnoſæ, & duriores partes, præſertim autem Os Palati, corrupta ſint, conſequenter lingua citiùs in cavitatem Calvariæ decidere, & corrumpi potuerit; nihilominùs tamen incorrupta fuerit conſervata.

Ad quæſitum ſextum.

Reſpondit. Hoc inde judico, primo ex Inſcriptione ſuper lapide ſepulchrali facta, quam vidi, & legi ſequentis tenoris: JOANNES DE POMUK. Secundò, quia hoc ipſum ità, à quo Pragæ ſum, nempè quadraginta tribus annis conſtanter audivi, quòd iſte Sanctus in hoc loco ſepultus jaceat. Tertiò ponit me extra omne dubium ſupernaturalis conſervatio Linguæ, uti, & illæ in Calvaria inventæ maculæ [quas ego digito meo compreſſi] & deſuper foramen apparuit. Quæ maculæ conjecturaliter, ex violenta præcipitatione, aut aliis duris percuſſionibus provenire debent.

Chirurgus Secundus D. Ferdinandus Schober.

Ad quæſitum primum, ut ſuprà.

Reſpondit. Ego vocor Ferdinandus Schober de Hochenvurt, quinquaginta unius anni ſenex.

Ad quæſitum ſecundum ut ſuprà.

Reſpondit. Sum juratus Chirurgus, quam profeſſionem jam viginti annis exerceo, & practico. Sum in hac Arce Chirurgica

ab hu-

ab hujate Carolo-Ferdinandea Univerſitate Pragenſi examinatus, & approbatus, prout etiam ibidem Juramentum depoſui.

Ad quæſitum tertium, ut ſuprà.

Reſpondit. Ego multas Anatomias tam in Italia, Anglia, quàm in Hollandia, & in Bohemia vidi, & ipſemet etiam multoties manum appoſui, & etiam diverſa Corpora anatomizavi.

Ad quæſitum quartum ut ſuprà.

Reſpondit. Quamvis Corpus hoc ſine carne inveniatur, nihilominus tamen ita integraliter eſt conjunctum, ut Oſſa meliùs, & firmiùs componi non potuiſſent; Os Thoracis autem ſternum dictum, à pondere Terræ compreſſum deprehenditur, ità ut à Coſtis neceſſariò ſit ſeparatum, & disjunctum. De reliquo Coſtæ præfatæ inveniuntur ferè omnes integræ, à parte poſtica, Vertebris dorſi firmiter, & prorsùs naturali modo connexæ; & quod mirandum, Coſtæ ſiniſtri lateris, potiori ex parti ſucculentæ, & oleoginoſæ viſu, & tactu apparent, Caput in ſua ſituatione, & figura per ſuas vertebras Collo debitè annexum eſt. Ambæ maxillæ externæ, mediantibus dentibus, ſibi invicem correſpondent. Internè autem oſſa Palati cum vicinis conſumpta ſunt ſinè dubio, ex ſpeciali DEI gratia, ut conſervaretur Lingua, quæ cum copia Terræ ex Calvaria decidentis prodiit, quam ego ſecundùm figuram, ſubſtantiam, colorem rubeum, veram linguam judico, & firmiter pro tali teneo. Prætereà reperio in Calvariæ occipite duo vulnera, ſeu maculas, harum unam rubrofuſcam, & aliqualiter duram, alteram autem magis nigricantem, & adeò mollem, ut modicè digitô preſſa, in foramellum deciderit. Quæ vulnera, maculæ, meô judiciô, vel ex duris percuſſionibus, aut ex violenta præcipitatione deorſum ad aquam proveniunt.

Ad quæſitum quintum.

Reſpondit. Ego poſſum dicere, & edico, in virtute gravis à me præſtiti Juramenti. In quantum autem ad linguam attinet, rationem, quòd conſervatio illius miraculoſa ſit, hanc reddo: cùm alias lingua ſit ſubtilis ſubſtantiæ, atque ità facilè corruptibilis,

proùt ego plura demortuorum capita in manibus meis habui, & obſervavi, ac animadverti, quòd ibi internæ partes primùm fuerint conſumptæ; Hic autem contrarium invenitur, ubi nempè Os Palati, & reliquæ carnoſæ partes conſumptæ ſunt. Lingua autem in capite, ſeu Calvaria, ultra trecentos annos incorrupta reperitur.

Ad quæſitum ſextum.

Reſpondit. Id me credere facit Inſcriptio ſuper lapide Sepulchrali, quam ibi vidi, legi & audivi. Item quia à juventute mea ſemper, & conſtanter audivi, quòd Corpus hujus S., nempè Joannis Nepomuceni, in hoc loco quieſcat; etiam conſpexi, & vidi qualiter Is in eodem loco colatur, & honoretur. Præcipuè autem in hoc me dubitare non ſinit illa ſupernaturalis conſervatio Linguæ. Item illa ſupra recenſita vulnera, ſeu maculæ, quas ego ſupra Calvariam inveni, quæ procul dubio in tortura, vel ex violenta eidem impacta percuſſione, aut ex dejectione deorſùm in aquam provenire debent.

Poſteà examinati ſupra nominati Murarii, & interrogati, quid ſentiant de antiquitate Sepulchri Ven. Servi Dei Joannis Nepomuceni? qui, in virtute à ſe præſtiti Juramenti, unanimiter edixerunt: Illud eſſe antiquiſſimum ex ratione, quòd ab illo tempore, à quo foſſum fuit, non fuerit apertum, & etiam quòd hoc appareat ex ipſa ſuper lapide ſepulchrali appoſita inſcriptione, charactere antiquiſſimô factâ, & denique quòd lapis ſepulchralis in ſui remotione, ut ſupra in actis, per medium fractus ſemper manſerit ſuperimpoſitus dicto Sepulchro, & nunquam ante hoc remotus.

Deindè repoſitum fuit Corpus, ſeu Reliquiæ, & Oſſa Vener. Servi Dei Joannis Nepomuceni ſuo ordine in Tumbam ſtanneam ad id ex profeſſo conſtitutam, unà cum Sacra Lingua Pyxidi argenteæ ſtrictè accluſæ impoſita. Quæ Tumba ſtannea ſerâ clauſa, & clavi Illuſtriſſimo, & Reverendiſſimo D. D. Archi-Epiſcopo, qua Judici, ad manus conſignata, iterum impoſita fuit in aliam Capſam ligneam quercinam Sigillô Illuſtriſſimi, & Reverendiſſimi

D. D.

D. D. Archi-Episcopi supradicti, quà Judicis, & Sigillô Prænobilis. & Clarissimi D. Joannis Francisci Blowsky Juris utriusque Doctoris Promotoris Fiscalis Curiæ Archi-Episcopalis Pragensis Deputati obsignatam, quæ Capsa lignea, cum dicta Tumba stannea, in illam (uti suprà) imposita, in locum pristinum, ubi Sacrum Corpus, exceptâ patellâ, seu Reliquia Ven. Servi Dei Joannis Nepomuceni postea reperta reposita, & Sepulchrum terrâ, quæ ex illo effossa fuit, iterum repletum, ac contectum, & lapis sepulchralis, super quo Inscriptio: JOANNES DE POMUK (de qua supra) eidem Sepulchro fuit superimpositus.

CAPUT QUINTUM.

Beatus Joannes Nepomucenus â Benedicto XIII. Sanctis adlegitur.

32. INnocentio XIII. terminatô nondum susceptô Canonizationis negotiô, Divina Providentia suffecit Benedictum XIII. electum 29. Maji. 1724. Hic, Pater verè Sanctissimus, sub finem 1726. triumphanti Ecclesiæ octo nova Nomina intulerat, & Sanctorum honore consecrârat, scilicet B. B. Turibium Archiepiscopum Limanum, Jacobum ex Marcha, & Franciscum Solanum, utrumque Ordinis S. Francisci, Agnetem de monte Politiano Ordinis S. Dominici, Joannem â Cruce Ordinis Carmelitarum Discalceatorum, Pellegrinum Laziosum Ordinis Servorum B. V., Aloysium Gonzagam, & Stanislaum Kostkam, utrumque Soc. JEsu. His nonum, B. Martyrem Nepomucenum pro sua Vicarii Christi potestate adjungendum, & Sanctorum Albo Solennitate maxima sibi adscribendum sumpsit annô hoc 1729. Celebrata jam super hoc fuerant quaterna Consistoria, Secreta duo, unum publicum, alterum mixtum ex utraque Solennitate, tandémque dies 19. Martij anni currentis ipsi Canonicæ Apotheoseos Solennitati deputata fuit, eô consilio, quòd ea sacra esset D. Christi Nutritio, & Deiparæ Sponso Josepho, quem Leopoldus Magnus Cæsar Tutorem, Patronúmque S. R. I. Regnorúmque, & Ditio-

num

num hæreditariarum Auguſtiſſimæ Domûs ſuæ ſolenni forma elegerat, dixerátque. Modum porro, quô hæc Romanæ Canonizationis Solemnia Romæ celebrata fuêre, ſequentibus deſcriptum accepimus.

Parabatur ſacræ huic functioni, Princeps Romanarum Baſilica Lateranenſis pompâ ſupra fidem humanam ſplendidâ, & veteris, triumphantísque Romæ æmulâ; fabricatum in ea aſſurrexerat pegma, aut veriùs theatrum ſtructurâ, cultúque longè magnificentiſſimâ, parietes Eccleſiæ tapetia auro, artéque pretioſa veſtierant, lucem variam, multámque, etiam noctes illuſtraturam, induxerant multi generis, ſplendoris, & artis luminaria, quæ novam rerum undique ſpectabilium faciem, & continuum oculis illicium reddebant. Initium ſolemnibus Cerimoniis dedit inſignis, celeberrimáque ſupplicatio, ordine, temporéque longiſſimo ex palatio Apoſtolico ad Eccleſiam Lateranenſem procedentium. Primus progrediebatur univerſus, ac in omnes Ordines ſuos tributus Clerus Romanus, quem ſubſecutus eſt familiæ, famulitiíque Pontificii cætus; ab his locum tenuêre pii religioſarum familiarum Procuratores, ac Præſides generales, quibus in Sacello Apoſtolico alioquì ſtatio ſua eſt: hos inſecuti magno numero Conſiſtoriales, Advocati, ac Capellani, qui triregni Apoſtolici Diadema, ac ſacratas Infulas veneratione maximâ præferebant: ſucceſſere ii, qui ſummo Pontifici à Secretis Cameræ obſequiis ſunt, quorum ſeriem coronârunt conferti muſices Papalis phonaſci, & philharmonici Italiæ Principes; tum, quod oculos ſpectantis Romæ maximè tenebat, geſtabatur vexillum Divo Nepomuceno ſacrum pretio, arte, & conſpectu novum Cœlitem condecente, quod Collegii Germanici Alumnis bajulare conceſſum fuerat, utpote præferens genuinam effigiem novi hujus Germanæ Nationis Tutelaris. Abinde procedebat Prælatorum Pontificiorum chorus complexus Curiæ, & tribunalium variorum Papæ Miniſtros, quos dicunt Abbreviatores, Referendarios, Votantes de ſignatura, Clericos Cameræ, & Auditorum Rotæ ſpectabile Collegium, qui omnes ſuperpelliceis Ordinis ſui tunicis induti gradiebantur. Poſt hos bini, amictu Levitici Ordinis ornati, Prælati Auditores, unus ſacram crucem, alter thuribulum ge-

ſtans,

ſtans, habénsque ſubſequos ſeptennos alios habitu pari, quorum dexteras ardentes cerei ornabant. Tum ſuis tecti Infulis Abbates, mox Epiſcopi, atque Archiepiſcopi, ac Patriarchæ Eccleſiaſticis palliis, ſeu pluvialibus ornati. Procedentium latera utrinque ſtiparant militiæ Romanæ Ordines ad arcendam concurrentis ad ſpectaculum populi vim, & confuſionem intenti. Subſecutum denique eſt Purpuratum Eminentiſſimorum Patrum Collegium omninò triginta ritu Epiſcopali pluvialia, & mitras indutorum. Coronavit denique ſacrum agmen ſublimis in ſella geſtatoria Summus Pontifex, qui ſub ipſum procedentis ſupplicationis initium progreſſus ad majorem Palatii ſui Januam ad erectum ibi Altare, eíque contiguum Thronum indumentis Pontificiis veſtiebatur, túmque præcantatô Eccleſiæ hymnô: *Ave maris ſtella*, pluviali etiam ipſe, & triregno tectus, ſellam inſcenderat, ſubſequentibus Protonotariis Apoſtolicis, & quaternis Reverendiſſimis Ordinum Mendicantium Patribus Generalibus, ultimo tandem locô, Ordine ſuo vehiculum Pontificium comitantibûs cuſtodiæ Pontificiæ deſtinatîs Helvetæ gentis Prætorianîs, novô, ſplendidóque cultû inſignibûs.

Cùm deventum ſic eſſet in Lateranum, Summus Pontifex in templo illicò in genua prociduus Numen Euchariſticum adoravit; indè deductus in ſolium Pontificiâ Majeſtate dignum, & immenſo pretio conſpicuum. Vix in Petri Cathedra conſederat Pater Beatiſſimus cùm Eminentiſſimus cauſæ Canonizationis Procurator Cardinalis ab Althan, primis, inſtantibúsque precibus pro decernenda Beato Martyri Nepomuceno conſecratione ſupplex factus eſt, comitantibus Purpuratum Oratorem, Apoſtolico Cerimoniarum Magiſtro, itémque Pontificiæ Curiæ Advocato Domino Ludovico Di Valenti, qui ex forma Romana verbis iis: *inſtanter* &c. preces urgebat, queis Chriſti Vicarius rogabatur prædicto B. Joanni ſupremos Sanctorum honores decernere: Quibus ex nomine Summi Pontificis reſponſum reddidit Reverendiſſimus Dominus Majella Eidem à Secretis in expediendis ad Principes Europæ literis, quo jubebantur præſentes, ac univerſus populus, præ omnibus, invocare Patrem luminum ad

rectè in hoc tanto fidei negotio decernendum; quarè & ipſe Sanctiſſimus ſolio ſe ſuo demittens, ac in genua procidens communi orationi initium fecit, concinentibus interim lytaneuticas omnium Sanctorum preces (quibus tamen B. Joannis nomen nondum inſerebatur) Pontificiæ harmoniæ Choragis. Comprecatione finita redditum Throno ſuo Pontificem alteris jam precibus Eminentiſſimus Procurator convenerat, ſolenni voce *inſtantiùs* &c. Sacram Apotheoſim B. Joanni exigens, quibûs auditîs Papa denuò in genua volutus orationi ſe dedit, Cardinali Diaconô ad populum verſô, altáque voce inclamante: *Orate fratres.* ad quas univerſi in terram ſtrati preces ad DEum fundebant, donec Cardinalis Subdiaconus ſignum aſſurgendi faceret ſubclamans: *levate.* Poſt quæ Sanctiſſimus Pater Diviniſſimum Spiritum, ſolemnem hymnum: *Veni Creator Spiritus* &c. præcinens adoravit, quem ubi Phonaſci è Choro proſecuti ſunt, verſusque Eccleſiaſticus - *emitte Spiritum tuum* &c. ſubjunctus fuerat, Pontifex ſolitam orationem - *Deus, qui corda &c.* erectus concinuit, iterúmque ſolio ſe ſuo reſtituit, cum illicò Eminentiſſimus Althan tertiùm Procuratoris munere functus eſt, iisque verbis: *inſtanter, inſtantiùs, inſtantiſſimè* â Vicario Chriſti B. Nepomuceno Sancti nomen efflagitavit, cum Ille pro ſibi data cœlitùs poteſtate ſolemnibus verbis Beatum ſacræ Apotheoſeos Candidatum Joannem, nominavit *Sanctum*, & Sigilli Sacramentalis Protomartyrem declaravit, totíque Eccleſiæ Militanti pro Sancto habendum, colendúmque promulgavit. Quâ habitâ ſententiâ petiit Purpuratus Procurator, cum D. Advocato Valenti, hæc inſtrumento publico conſignari, itémque Apoſtolicas ſuper factâ Canonizatione hâc literas edi, utrumque ipsô locô, & tempore concedente precibus Pontifice effectum eſt: qui è Throno demiſſus, & mitrâ poſitâ hymnum Ambroſianum alacris intonuit, continuante, inter feſtivum, multúmque tubarum, ac tympanorum ſonitum, Euchariſticos modulos Pontificiorum Aulœdorum choro.

Intonuêre ſimul è Caſtro S. Angeli tormentariæ machinæ, idque tertiùm, universâ ſimul militiâ quà ignitîs, quà muſicìs applauſibûs ſolennitatem augente, omni etiam ære Campano totius Romæ compulſante.

pulsante. Finito - *Te Deum* præcinuit Eminentissimus Diaconus - *Ora pro nobis Sancte Joannes*, respondente solita choro, & Pontifice de eodem orationem ex more Ecclesiæ canente, ac conferto populo benedictionem Apostolicam, ac pœnarum remissionem impertiente. Inde ad missam solennem Pontifex comparatus, eam celebravit de diei ejus Sancto Patriarcha Josepho Germaniæ Patrono, unáque de novo Cœlite Nepomuceno, cujus nomen in introitu missæ ad *confiteor* nominibus Principum Apostolorum subjunctum fuit. Dum Symbolum Nicenum decantaretur, solennis oblatio peracta fuit à ternis Eminentissimis Sacræ Congregationis Rituum Præfectis Cardinalibus, prægrediente Magistro cerimoniarum cum quaternis è familia Pontificia Officialibus, quos *Maziers* vocant, sequebatur Purpuratus binis aulicis suis stipatus, quorum uterque gestabat prægrandem 60. librarum cereum, imaginibus novi Cœlitis, itémque scutorum gentilitiorum tum Pontificis summi, tum Pragensis Metropolitani Capituli pictum. Alii viri duo nobiles ad idem offertorium adportabant alios geminos 30. pondo Cereos. Sequebatur secundus Purpuratus, ad cujus latera Palatini duo panes duos, alterum auro, argento alterum illitum, adferebant in medio Insigne Pontificium præferentes. Tertius denique Eminentissimus oblatum ibat per geminos aulicos suos, duo rubei, albentísque vini doliola, eô, quô panes, modô colorata. Denique finito Missæ Sacrificio sacra solennitas ipsas 6. horas continuas tenuit, Patre Beatissimo in ætate tam provectâ, vix fatigium sentiente, qui consimili in negotio, ut viribus lassandis parceret, nuper rogatus reposuerat illud se dignum: *oportet Pontificem stantem mori.*

33. Qui denique suam in hunc Sanctum Protomartyrem pœnitentiæ Joannem, venerationem contestaturus in eadem Lateranensi, ac utrique Baptistæ, & Apostolo Joanni sacra Basilica, tertio huic Joanni novum, ac insigne Sacellum exstruxit, in cujus Altaris medio, insigni penicillo, exhibetur D. Nepomucenus sacratissimam linguam suã confidenti in Matris gremio Divino Pusioni de genibus offerens.

Namque hoc sacræ Linguæ ab annis 346. ab omni tabe, & corruptione præservatæ prodigium maximoperè Regnantem Ponti-

ficem moverat ad B. Martyrem ritè conſecrandum, præſertim, quando non tantùm in prima ſacri Corporis viſitatione ab Archiepiſcopo Pragenſi clam, & juratò anno 1719. 15. Aprilis ſuſcepta, ſed etiam in iterata, & Canonica ejusdem Sacræ Linguæ inſpectione hæc DEI magnalia viſebantur, ubi delegati Judices eam invenêre non modò vividam, & recentem, ſed etiam, quod præſentes omnes in ſtuporem conjecerat, in oculis Archipræſulis, Medicorum, Chirurgorum Teſtium, & ad ſecundam hanc viſitationem admiſſi populi confertiſſimi, plenam ſucco vivæ carni planè æmulo, ſanguine recenti intumeſcentē, & arteriarum colore ebullientem. Acceſſerat novum eo ipſo tempore miraculum unum & alterum, quorum primo quædam Sancto devota mulier paralyſi, qua brachium ſiniſtrum adſtrictum habebat, liberata eſt; altero puella quæpiam, votô Martyri facto, proximo ſubmerſionis in flumen periculo erepta erat; quibus alíisque durante Canonizationis Proceſſu factis miraculis Cœlum ipſum Martyris honorem promovere viſum eſt.

Ad extremum, quoniam hoc vitæ Nepomucenianæ ſupplementum hìc Græcii Styriæ conſcribitur, omitti non debet mentio almæ Sodalitatis ſub titulo B. V. Mariæ, & B. Joannis Nepomuceni Martyris in Eccleſia Parochiali Græcii erectæ, & à S. S. D. Innocentio XIII. Brevi 5. Junij anno 1722. dato confirmatæ, quæ exemplo ſimilium Confraternitatum S. Martyris, Pragæ, Viennæ, alibique jam dudum erectarum, ex trecentis Viris, ferè omnibus primæ Nobilitatis, totidémque ex devoto ſexu Capitibus piè coaluit. Quemadmodum hæc Illuſtris Nepomuceniana Congregatio nuperam Sancti ſui Patroni Canonizationem, ſumptibus ſuis, & pio juxta, ac ſplendido apparatu per totam S. Martyris octavam celebrârit, ſpectavit devotum Græcium, quod, quo apparatu factum ſit, diſcere, qui volet, poterit ex folio Romæ typis Monaldianis dato, explicante apparatum Romanæ Canonizationis S. Martyris, quem hæc Græcenſis Sodalitas ſibi pro viribus imitandum ſuſcepit.

O. A. M. D. G.

